

POMURSKI VESTNIK

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE
DELOVNEGA LJUDSTVA
ZA POMURJE

Leto VIII. — Štev. 43.

Murska Sobota, 1. novembra 1956

Cena din 10.—

OB KONCU RAZGOVORA O ORGANIZACIJI OBLASTI IN UPRAVE V POMURJU:

Bliže k delovnemu človeku - važen smoter naše ljudske samouprave

Osnovni zaključek zapažanj je ta, da je v Pomurju velika pozitivna sprememba v odnosu prebivalstva do ljudske oblasti. Pred nekaj leti je bilo čutiti pomanjkanje sprostosti, ki so se je ljudje zdaj že iznebili. Mnogo je prispevala krepitev zakonitosti. Vse to se opaža v sodelovanju prebivalstva z ljudsko oblastjo pri reševanju raznih problemov, najbolj pa komunalnih. Posebno zadovoljiv izraz tega je v delovanju krajevnih odborov, predvsem v občini Beltinci, ki je dokaj dolgo veljala prav v tem smislu za slabo.

V občini Grad so ugotovili, da ustvarja težave v vključevanju prebivalstva v upravljanje predvsem odhajanje poljskih delavcev na sezonska dela. To se pozna predvsem v delovanju zborov volivcev. Problem ni samo v mejah občine Grad, temveč tudi v vsem Goričkem, pa

tudi drugod v Pomurju. S tem je vezan problem vključevanja sezonskih delavcev v upravljanje podjetij, kjer so zaposleni, in deleža njihovega dobička v prispevku, ki ga podjetja odvajajo okrajem. Vprašanje sezonskih poljskih delavcev pa je še bolj gospodarski problem, ki ga je nujno sistematično in najširše reševati. Sem spada tudi pomanjkanje delavskega doma, ki je uporabljen v druge namene, tako da delavci nimajo potrebnih delavskih prenočišč ob potovanjih z dela ali na delo.

vezava z okrajno finančno inšpekcijo. Pri Narodni banki menijo, da bi bilo prav, če bi imeli svojo finančno inšpekcijo. Upravljanje v soboški bolnišnici izraža prav takšno strokovnjsko smer delovanja. Zavod za socialno zavarovanje pa je v težkem položaju zaradi sorazmerno majhnega števila zavarovancev.

V soboto je v Murski Soboti končala z delom skupina članov odbora za organizacijo oblasti in uprave Ljudske skupščine LR Slovenije, ki se je mudila v Pomurju od 24. t. m. Ta skupina je proučevala organizacijo ljudske oblasti in upravnih organov ter vsebino njihovega poslovanja od ustanovitve novih okrajev in občinskih ljudskih odborov do danes. Člani odbora so razpravljali s komisijo za družbeno upravljanje pri okrajnem odboru Socialistične zveze, sestali so se s pravosodnimi organi, javnim tožilstvom, sodnikom za prekrške, načelnikom tajništva za notranje zadeve in člani sveta za notranje zadeve.

Po teh razgovorih so bili razgovori s predstavniki OZZ, vseh zbornic, upravnimi organi OLO, upravnim odborom Narodne banke, predstavniki socialnega zavarovanja in posredovalnice za delo. Člani odbora so obiskali tudi občino Grad, kjer so proučili delo njenih organov in svetov. Na kmetijskem posestvu Apače in Rakičan so se menili s predstavniki delavskega sveta o problemih upravljanja. Obiskali so tudi občinska ljudska odbora Lendava in Radgona. Manj so se zadržali pri stanovanjskem upravljanju v M. Soboti. V Beltincih so se sestali s predstavniki krajevnih odborov in kmetijske zadruge. Poleg tega so se menili z upravnimi odbori bolnišnice, zdravstvenega doma in nekaterih drugih zdravstvenih ustanov. Ogledali so si tudi podjetje Nafta.

Še vedno: prevelike kmetijske zadruge

Prvo polletje delovanja kmetijskih zadrug je izkazalo v Pomurju 16 milijonov din zgube. Okrajna zadruga zveza je proti temu preveč optimistična, čeprav ta zguba ne pomeni nekaj preveč resnega, ker jo bo mogoče kriti v drugem polletju. Eden izmed vzrokov je nepravilno izkoriščanje strojnega parka. Pomembni so tudi odnosi med zadrugniki in nezadrugniki, ki jih zadruge ne določajo. Ker ni nobenih razlik med člani in nečlani, je nastala šibkost združevanja. Vse

to otežkoča smiselno upravljanje zadrug z družbenega gledišča. Najbolj neprijetno pa je zapažanje profitarstva za vsako ceno.

Drugi vzrok šibkosti v upravljanju pa je dejstvo, da so zadruge prevelike. V eni zadrugi je čez 5000 volivcev. Zadruge Murska Sobota in Lendava pa sta v tem smislu še bolj izraziti. Označeni sta kot »velitrgovini z reprodukcijskim blagom iz kmetijstva«. Tudi vpliv zadrug na razvoj zadrug je pomanjkljiv.

Inšpekcije so pomanjkljivo delovale na pobudo nekaterih družbenih organov. Marsikateri prekršek, ki spada v kompetenco inšpekcij, je ostal zaradi tega nekažnovan v arhivih inšpekcije. Trgovinska zbornica je edina med zbornicami uveljavila družbeno vlogo upravljanja. Gostinska zbornica pa je zadostila le formalnosti. Hišni sveti pa so zaživeli in se uveljavljajo.

Vsa ta zapažanja so kritična in rezultat kratkega bivanja članov odbora za organizacijo oblasti in uprave Ljudske skupščine LR Slovenije. Popolnega študija razmer v organizaciji ljudske oblasti in upravljanju ni mogoče izvesti v tako kratkem času in z obiskom le nekaterih občin, podjetij, zadrug in podobno, osnovno stanje razvoja v Pomurju v tem smislu pa je le za beleženo.

V. S.

NAŠ KOMENTAR Premiranje v kmetijstvu

Kljub, sicer sorazmerno majhnim letošnjim investicijam o družbenem sektorju kmetijstva, proizvodnja v tej gospodarski panogi še vedno ne dosega zadovoljivega povprečja. To potrjuje tudi letošnji družbeni načrt o katerem je predvidena prdnost proizvodnje o kmetijstvu enaka lani.

Glavni vzroki počasnega večanja proizvodnje po določenih enotah, temeljijo predvsem v slabi organizaciji dela, pomanjkljivi mehanizaciji in klasifikaciji posameznih zemljišč. Slaba organizacija dela pa olpna negativno na sam sistem nagrajevanja, kar daje premalo trden kriterij za ustalitev najbolj primerne plačnega sistema.

Proizvodni proces o kmetijstvu je bolj kot o katerikoli drugi gospodarski panogi odvisen od delovanja orst elementov; proizvodnja je dolgotrajnejša, pri čemer sta človek in njegov odnos do proizvodnje še posebno važna faktorja. Zaradi tega je nujno, da sistem nagrajevanja ozpodbuja k doseganju predosem teh kvalit: ohranitev rodnosti zemlje, uporaba dobrih gnojil in semen, pravočasno opravljenega dela in nizka lastna cena.

Letos so že uvedla nekatera naša kmetijska in vinogradniška posestva nagrajevanje po proizvodnji: (proizvodni akord): Beltinci, Ljutomer itd.

Novi način nagrajevanja, ki temelji predvsem na delovni samoiniciativi kolektiva je dal doslej že dokaj dobre rezultate. Posamezna posestva so prigrisodarila na ta način precej več sredstev kot prejšnja leta, saj je vsaka delovna skupina kot posameznik, nagrajena po svojem delovnem učinku pri čemer pride do izraza povečana delovna storilnost.

Je pa naletel novi plačni sistem kljub dobrim rezultatom v praksi tudi na nekatere težave. Te težave se odražajo predvsem o samem določanju posameznih normativov, ki so izhodišče za objektivno oceno opravljenega dela.

Kot nedorasla — predvsem zaradi pomanjkanja strokovnega kadra — se je pokazala o tem oziru tehnična služba, ki bi naj določila čimbolj objektivne kriterije za posamezne postavke nagrajevanja po proizvodnem akordu. Kot težava se oključuje tudi že omenjena klasifikacija zemljišča in razdrobljenost posestev.

Primerjava popprečka plač o družbenem sektorju kmetijstva o murskosoškoškem okraju z ostalimi — očasih celo manj kmetijskimi predeli — kaže, da je potrebno v našem kmetijstvu tudi doslej neurejen plačni sistem smatrati kot problem, ki o vseh mogočih oblikah, predvsem pa, kar se tiče proizvodnosti, določa še vedno preskromen delež pri ustvarjanju materialnih pogojev za realizacijo družbenega načrta. (Letos je prispevek kmetijstva k povečanju družbenega proizvoda odstotno najnižji, 14%o).

(Nadaljevanje na 3. strani)

Sedež okraja: Murska Sobota

Narodna banka ima strokovno dobre uslužbenke, toda to se odraža v ozkosti in strokovnosti delovanja banke. V upravnem odboru so prav tako izraziti strokovnjaki, zaradi česar ni opaziti širših konceptov. Družbenih problemov, ki bi jih banka lahko reševala, ne rešujejo. Primanjkuje jim ustreznih analiz, ki bi utegnile na razvoj gospodarjenja v Pomurju koristno vplivati. Pomanjkljiva je tudi po-

Slabosti nekaterih občin in nesamostojnost inšpekcij

Nasproti občinam Grad in Beltinci, ki kažeta veliko prizadevnosti in dobro pot v družbenem upravljanju kljub sorazmerno slabemu kadru, sta občini Lendava in Sobotata najslabši v Pomurju. Sem bi bilo mogoče prišteti tudi Radgono. V Lendavi so sveti občinskega ljudskega odbora povsem uradniške mentalitete. V odnosu do krajevnih odborov je podobno v občini Radgona. Stanovanjski svet v Lendavi pa sploh ni uzakonjen z odlokom. Izraženo je bilo mnenje, da so morda občine premajhne; uslužbenec je v njih veliko, strokovnjakov pa premalo. Občinski odbori so bili sestavljeni iz najboljših odbornikov

bivših občin, kar jim daje enostransko strukturo. Največ je v njih kmetov in uslužbenec, odločno premalo pa delavcev. Tudi mladih ljudi je premalo.

Iz okrajnega investicijskega sklada:

Izdatna pomoč tudi kmetijstvu

V okrajnem investicijskem skladu za pospeševanje kmetijstva se je zbralo do konca septembra 41 milijonov 721 tisoč dinarjev, kar je v primerjavi z letno planiranimi sredstvi sklada več kot polovico. Od teh sredstev so dobili socialistični kmetijski obrati 22 milijonov dinarjev za obnovo vinogradov in zidavo gospodarskih objektov. 21 milijonov dinarjev je namenjenih

za ureditev središča za umetno osemenjevanje goveje živine. To središče bo v Murski Soboti.

Iz sredstev okrajnega sklada za gospodarske investicije — do konca septembra se je nabralo 31,5 milijona — so določili 2 milijona za garancije, 11 milijonov za elektrifikacijo krajev ob levem bregu Mure, 18 milijonov pa za ostale najnujnejše investicije v gospodarstvu. Nekaj sredstev iz okrajnega investicijskega sklada so dobile opekarne za mehanizacijo obratov. Radgonska opekarna je dobila za ureditev krožne peči 6 milijonov, lendavska pa 6 milijonov 880 tisoč dinarjev. Precej problematično je stanje glede investicij v Tovarni mesnih izdelkov, kjer bi bilo potrebnih okrog 60 milijonov, iz okrajnih investicijskih sredstev pa so določili komaj 1 milijon 796 tisoč dinarjev.

Iz sredstev okrajnega investicijskega sklada — do konca leta je predvidenih še 32 milijonov — je določena modernizacija ljutomerske tovarne usnja in mlinškega podjetja v Murski Soboti.

Vsa, doslej porabljena sredstva iz okrajnega investicijskega sklada predstavljajo najnujnejše investicije, od katerih lahko že v kratkem pričakujemo povečanje proizvodnje v posameznih podjetjih določenih gospodarskih panog.

V bodoče predvsem električne lokomotive

Generalna direkcija jugoslovanskih železnic je sklenila, da v prihodnje ne bomo več kupovali parnih lokomotiv, marveč bomo časoma preusmerili vso vleko na železnice na električne in diesellokomotive. Domače tovarne bodo za zdaj izdelovale samo en tip električne lokomotive z zmogljivostjo 2000 KM. Nova lokomotiva bo dosegla hitrost 120 kilometrov na uro. Nove lokomotive bodo pričeli izdelovati že prihodnje leto. Med drugimi tovarnimi jih bodo izdelovali tudi v »Litostroju«.

Z modernizacijo železnic na ta način bomo dosegli večjo hitrost in udobnejše potovanje. Postopna modernizacija železnic bo trajala do tlej, da bomo izrabili sedanji park parnih lokomotiv.

Stanovanjski problemi Murske Sobotice:

Namesto hišic - gradnja blokov

V Murski Soboti je že zgrajen lep stanovanjski blok na Lendavski cesti, drugi bo kmalu zgrajen v Kolodvorski ulici. Mesto pa bo dobilo še dva stanovanjska bloka. Enega za delavce podjetij, enega pa za uslužbence ustanov. V prihodnjem letu se bo začela gradnja komunalne in zadrugne banke in okrajne zadrugne zveze. Morda se bo pridružila že v prihodnjem letu gradnja poslovne in stanovanjske zgradbe kakšnega podjetja ali ustanove, ki še ni predvidena. Vsekakor pa je potrebno natančno določiti gradbišča najpomembnejših javnih zgradb, ki jih bo nujno treba zgraditi v prihodnjih letih. Sem je upoštevati gradnjo gledališča, mestne občine, trgovske hiše in še kaj. Vse navedeno spada v središče mesta, ki je doslej še vedno neugledno zaradi propadajočih pritličnih zgradb, ki jih bo treba v najkrajšem času (v nekaj letih) dokončno odstraniti. V središču mesta je tudi nekaj neuporabnih stanovanj, ki jih pa ljudje še vedno uporabljajo za stanovanje. Tem ljudem je treba v prvi vrsti zagotoviti vsaj najskromnejša stanovanja in preživelo zgradbe porušiti.

Sredstva, ki jih rabi M. Sobotata za izgradnjo stanovanj in poslovnih prostorov, so neznatna. Stanovanjski sklad ne more učinkovito reševati stanovanjskega problema. Potrebno je sodelovanje podjetij; čim več sredstev vsako leto za izgradnjo stanovanj. O tem naj bi sindikat čim ostreje razpravljal. Hkrati je važno vprašanje gradenj, ki jih začnajo zasebniki. Zaradi tega, ker je mesto že itak na preveliki površini, ki ima še mnogo neizkoriščenih gradbenih parcel, je nujna usmeritev v gradnjo stanovanjskih

blokov — združeno. Važno je vprašanje stanovanj za strokovnjake, ki koristijo vsemu Pomurju in so vezani na okrajne ustanove in podjetja, kot so zdravniki, profesorji, inženirji in razni tehniki. Gradnja stanovanj za strokovnjake je v interesu vseh občin Pomurja, zato bi naj takšno gradnjo finansirale vse

tično vprašanje odplačevanja, odnosno sredstev, zbranih iz prodaje hiš. Kje se ta sredstva stekajo in za kaj so uporabljena? Obenem je potrebno pospešiti prodajo hiš splošnega ljudskega premoženja po vaseh, kar omogoča nove prepotrebne gradnje. Pospešiti pa je potrebno tudi proces razlastitve oziroma spo-

V krajevnih odborih prihaja iniciativa naših ljudi najbolj do izraza. V beltinski občini so krajevni odbori zelo aktivni, saj so na njihovo pobudo v nekaterih vaseh navozili na ceste tudi po 400 prost. metrov gramoza. Je še kje tako?

občine in ne samo občina Murska Sobotata.

Občinski komite ZKS Murska Sobotata je že razpravljal o prodaji hiš splošnega ljudskega premoženja, ki so bile prodane na obroke za dobo čez deset let. Občinski ljudski odbor naj bi ponovno proučil vprašanje prodaje teh hiš, ki so po posebnem členu ustreznega zakona nezakonito prodane. Na ta način je izjemno mogoče hiše iz splošnega ljudskega premoženja prodati le borcem NOB. Hkrati je problema-

razumevanja z lastniki parcel na mestih, kjer to zahteva ustrezna ureditev mesta. V tem delu se je izkazala mestna občina zelo popustljivo in nedosledno.

O vsem tem so razpravljali v petek popoldne predstav. občine, Socialistične zveze in okraja v Murski Soboti. Odločili so se, da bodo na prihodnje tovrstne seje povabili še predstavnike sindikalnih podružnic.

VS

Temeljiti in žrtev poln, vendar koristen obračun s preteklostjo

Cim smo slišali, da so se velike demonstracije krožka Petöfi in ostalega prebivalstva Budimpešte spremenile v oborožen upor zoper razmere na Madžarskem, smo zašutili, da gre za sile, ki ne morejo imeti kontrarevolucionarnih namenov. Prva poročila radia Kossuth so sicer govorila o fašističnih bandah, ki so izkoristile demonstracije demokratske mladine, toda takšnih trditve ni bilo slišati iz ust Imre Nagya in drugih, ki jih je upor dvignil skoraj naravnost iz zapor na najvišje državne položaje. Razešitev prvega sekretarja Ernőja Gerőja je bila samo ena izmed uveljavljenih zahtev ljudstva, ki je bilo nezadovoljno z njegovim stališčem do razpoloženja ljudstva, naperjenega zoper stalinistično politiko njegovega vodstva. Prav tako je bila uveljavljena zahteva ljudstva naj bo Imre Nagy vodja države in naj nadaljuje pospešeno z demokratizacijo, ki jo je nekoč že začel na Madžarskem, naj odpravi grobe gospodarske in politične napake, ki so jih storili drugi v preteklosti. Tudi večino drugih zahtev prebivalstva, kot je delavsko upravljanje v podjetjih in odhod sovjetskih enot iz Madžarske je nova vlada sprejela, toda do teh odločitev je prišlo šele po dolgotrajnem preli-vanju krvi, no usodnem vmešavanju varnostnih sil v potek demonstracije, proti katerim je bil izrečen

pomislek že pred začetkom, ko je bila izdana prepoved, ki je bila sicer potem preklicana. Pozivi za mir in red, obljubljeni in večkrat časovno podaljšani roki amnestije niso mnogo zalegli. Boji so se nadaljevali in šele v soboto zvečer je dokončno potekla amnestija. Kljub temu mir še ni bil dosežen. Szabad Nep, ki dva dni ni izšel redno, je ob svojem izidu med drugim zapisal tudi tole: »Govorili bomo o težki krivdi zločinske vodilne klike, ki se je odtujila ljudstvu in je zato ni mogoče istovetiti s Partijo... Objavili bomo, da pri vstaji niso sodelovali samo tisti, ki so se spustili v oborožen boj, ker so bili ogorčeni zaradi položaja v državi... Govoriti bomo morali tudi o tem, da je bil ogenj boja, čeprav je pustil za seboj pogorišče, dovolj močan, da je uničil nešteto ovir na poti našega razvoja.«

Nacionalna vlada na najširši osnovi

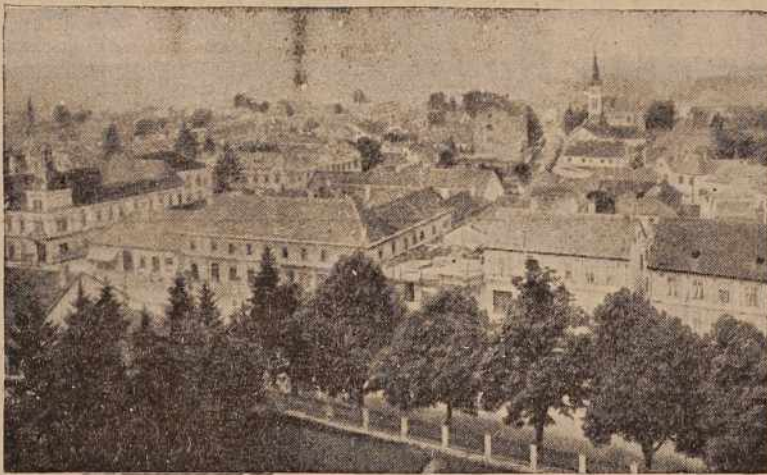
Toda zakaj so morale privedi do tega priznanja ruševine, razdejavanja, mrtvi? To je vprašanje, ki bo v zgodovini ostalo kot očitek mladim rodov.

V istem času, ko je Szabad Nep pisal o tem, da je treba zadostiti zahtevam demokratičnih množic, je radio Budimpešta poročal, da je CK madžarske delavske Partije izdal deklaracijo, v kateri je izjavil, da od dveh svetovnih vojn Madžarska še ni preživela težjih dni od tedanjih v glavnem mestu, ko se je bila v Budimpešti bratovmorna borba, v kateri je število mrtvih presegalo tisoče in ranjenih stotine. Šele v soboto, torej po petih dnevih prelivanja krvi, v katerem so sodelovale tudi sovjetske enote, je predlagal CK sestavo nove nacionalne vlade na najširši nacionalni podlagi pod vodstvom Imre Nagya. Ta vlada da bo zadostila vsem željam prebivalstva z izmenjavo mnenj z vsem ljudstvom. Tako forej uresničiti veliki nacionalni program demokratične, socialistične, samostojne in neodvisne Madžarske.

Na zahtevo delavcev: prvi delavski svet

Policijska ura in vse ostalo kar je nastalo skupaj z vstajo pa je ostalo. Naslednjega dne je bila izvoljena nova vlada ljudske republike Madžarske na predlog CK MDP in predsedstva državnega sveta patriotične ljudske fronte. Izvolil jo je prezidij LR Madžarske. Predsednik ministrskega sveta je ostal Imre Nagy, njegovi namestniki so postali Antal Apró, József Bogнар in Ferenc Erdei. Nekoliko pozneje je radio Budimpešta poročal, da je bil odpor v Budimpešti v glavnem strl. Zveza sindikatov je sporočila, da bodo podjetja izročena v upravo delavcem. S to željo je bilo pri Nagyu

že več delegacij delavcev, tudi delegacija delavcev kombinata aluminija iz Inote in tovarne »7 novembra«. Delegacije delavcev iz raznih krajev so prihajale z zahtevo po delavskem upravljanju. Po radiu je bilo sporočeno delavcem naj začno ustanavljati delavske svete. Priporočeno jim je bilo naj bodo ti sveti iz pet do deset članov z direktorjem na čelu in naj jim bo zdaj glavna naloga zagotovitev reda, discipline in proizvodnje.

Tudi Szentgodhard — Monošter — ni miroval v zadnjih dogodkih

Iz vseh predelov države: zahteve po demokraciji

Obrambni minister pa je sporočil, da je kretanje še vedno dovoljeno le v določenem času do desete ure predpoldne in da bodo čete streljale na vse skupine večje od treh ljudi. To je bilo v soboto. Prav tako v soboto pa so se po vesteh iz Avstrije pojavile večje uporniške enote na avstrijski meji med madžarskim Altenburgom in Hegyesalom. Na mejo so se pripeljali sanitetni avtomobili ob spremstvu madžarskih vojakov z rdečo belo zelenimi trakovi — nacionalnimi zastavami — na rokah in zaprosili za medicamente, sanitetni material in krvne konserve. Avstrijski Rdeči križ sprejema krvodajalce za pomoč madžarskim ranjenecem. Pomoč Rdečega križa Madžarski je tudi drugod že organizirana. Radiostanice upornikov pa so poročale o

Raje borbo kot pa suženjstvo

Francija je izgubila zaupanje severne Afrike

Se nedavno je generalni rezident v Alžiru, Lacoste, prepričeval francosko vlado in javnost, da je dogajanje v Alžiru primerno za politično rešitev, da je mogoče izvesti predvideno agrarno reformo in sploh vse njegove izjave v zvezi z Alžirom so bile sila optimistične. Hkrati je bila javnost obveščena o nameri posredovanja maroškega sultana Ben Jusufa in predsednika tunizijske vlade Burgiba v alžirskem vprašanju. Bili so predvideni razgovori z voditelji alžirskega osvobodilnega gibanja. Na posvetovanje so se napotili začasni predsednik alžirske nacionalne osvobodilne fronte Ben Bela in štirje njegovi najtesnejši sodelavci. Potovali so z letalom v Tunis, toda na poti so jih prestregla francoska reaktivna letala, ki so prisilila potniško, neoboroženo letalo na pristane v Alžiru. Tamkaj so Francozi

aretirali voditelje alžirskega osvobodilnega gibanja in jih predali posebni skupini pariske policije, ki jih je odvedla v Pariz.

Ze lani so v odsotnosti teh alžirskih voditeljev izrekli obsodbo Ben Bela in ostalih voditeljem osvobodilnega gibanja. Obsojenci so bili na pet do dvajset let zapora, Ben Bela pa na smrt. S tem utemeljujejo Francozi svoje dejanje kot zakonito aretacijo krivcev upora in ne kot politično jetništvo. Arabsko pojmovanje gostoljubja pa je s tem ranjeno, kajti bilo je storjeno nekaj, kar arabski svet ne bo mogel pozabiti. Vse severna Afrika je vzplamtel. V Maroku in Tuniziji je prišlo do spopadov s francoskim prebivalstvom in francoskimi četami. V Tuniziji je bilo napadeno francosko veleposlaništvo in konzulat. Diplomatski stiki so bili prekinjeni. V Alžiru je sledila velika ofenziva nacionalnih sil. Alžir je odgovoril z maščevanjem proti Francozom. V Franciji so opazili, da ta zadnji podvig Lacoste ni bil koristen. Francoska vlada se je večkrat sestala. Arabska liga je zahtevala od vseh arabskih držav, naj protestirajo pri francoski vladi. Politični odbor Arabske lige pa je poslal Hammerskjöldu brzojavko o okoliščinah aretacije, delegaciji arabskih držav v OZN pa brzojavko z naročilom, naj zahtevajo zaščito življenj alžirskih voditeljev nacionalne osvobodilne.

V Maroku in Tuniziji še trajajo demonstracije in spopadi s francosko vojsko, ki je v obeh bivših protektoratih čez 250 tisoč. Francoska vlada, ki je v začetku prekinila razgovore o tehnični in gospodarski pomoči Maroku, je pozneje predlagala nadaljevanje razgovorov. Pogoj Maroka pa je, da se najprej francoske enote umaknejo iz Maroka. Maroški veleposlanik, ki se je vrnil iz Pariza v Casablanca, pa je napadel Molleta, s čimer menja izjave po razpoloženju, ker se je francoska vlada najprej zavzela za stike med Marokom in alžirskimi nacionalisti, nato pa uradno sporočila, da ni nikoli dala pristanka. Tako so se nameravani razgovori za pomiritev in izboljšanje odnosov s Francijo spremenili v razgovore o vojni.

Ni izključeno, da bo Arabska liga zahtevala razpravo v Varnostnem svetu, a Francija je že uradno zahtevala, naj Varnostni svet na enem izmed prihodnjih sešankov obravnava vojaško pomoč Egipta alžirskim upornikom, češ da je »neposredna odgovornost egiptovske vlade — vmešavanje v tuje notranje zadeve — v alžirskem uporu očitna«.

PARIZ — V Alžiru, kjer traja oborožen odpor proti Franciji že dve leti, je izbruhnila v znak protesta proti ugrabitvi alžirskih narodnih voditeljev splošna stavka vsega prebivalstva. Vojaški odredi nacionalistov pa so okrepili svojo dejavnost skoraj po vseh krajih dežele. Po uradnih podatkih je padlo zadnji dve leti v Alžiru na obeh straneh kakih 20.000 vojakov in upornikov, gnozna škoda pa je neprecenljiva. Za vojaške operacije je porabila Francija blizu 800 milijard frankov, v bojih pa je sodelovalo nad pol milijona vojakov.

VARNOSTNI SVET pred težkimi nalogami

Najnovejši dogodki v Alžiru so zaostriili tudi odnose med Egiptom in Francijo. Ker je za Francijo položaj v Severni Afriki skrajno neugoden in ji dela gospodarske preglavice, je svesko oprašanje nekoli-ko v ozadiju. Varnostni svet je temu oprašanju dal svoj prispevek, ni pa ga rešil. Šest načel za mirno rešitev sveskega problema omogoča nadaljevanje razgovorov med prizadetimi. O teh načelih bodo razpravljali med zasедanjem generalne skupščine v New Yorku. Pri uvodnih razgovorih bodo sodelovali ministri za zunanje zadeve Francije, Egipta in Velike Britanije. V razgovorih bodo upoštevali mnenja Krišne Menona, ki je pokazal, kot vselej, kadar gre za prispevek miru, veliko pripravljenost in hitrost.

Komaj pa je Varnostni svet končal razpravo o Sueskem prekopu, že je stopil o spredje političnega dogajanja izraelsko-jordanski spor. Ni dolgo tega, kar sta sprti pladi obljubili generalnemu sekretarju OZN strpnost in mir, že so se ponovili incidenti, ki so zavzeli obseg majhnih vojn. Izrael je izjavil, da je napadal samo zato, da se maščuje, kar je za Združene narode nesprejemljivo. V ozadiju tega spora pa je seveda — petrolej. Jordan sam sicer nima petroleja, toda je v središču področja, ki je postalo novo zaradi petroleja. Torej gre tu prav toliko kot za obe državi, ki sta o sporu, tudi za Britanijo, arabske države, na Egipt in Sirijo. Položaj je znatno bolj zamršen, kot pa izgleda na prvi pogled. Če bi prišlo do spopada med Arabci in Izraelom, bi bilo tako, kot je zapisal neki komentator: »Kot zaveznik Jordana ga bo morala Britanija braniti od Izraela, ki ga je ob nastajanju hrabrila. Ker pa je Jordan član Arabske lige, bi sodeloval v operacijah tudi Egipt in Britanija bi se znašla v družbi polkovnika Naserja proti edini državi na svetu, katere ladjam ni dovoljena ploeba skozi Sueski prekop, a za katere spoboda je Eden mobiliziral angleško floto! Če bo Foreign office uspel razpozlati ta zapleten pozol, da se pri tem ne zadani, bo zelo srečen.«

Izraelski napadi so pripravili jordan-ko plado na misel, da bi dovolila iraškim četam ostop v državo. Sicer do tega ni prišlo, toda to bi bilo slabljenje optiva arabskega sveta, ki je neprijazno razpoloženo napram zahodnim silam in okupacijo Jordana. Namesto te pomoči so se spopravljali Egipt, Sirija in Jordan za arabsko pomoč, ki bo zamenjala britansko pomoč. To pa pomeni izgubljanje privilegijev, ki jih ima tukaj Britanija in jih lahko ima jutri Washington, to pomeni moralno moč tistim Arabcem, ki so v sporu s Francijo in njeño severnoafriško posestjo. Vsi ti so glasno ali tiše proti krenitvi Naserja, ki postaja simbol borbe za neodvisnost tudi v tem primeru.

Toda za palestinskim problemom je na vrsti že obtožba Francije proti Egiptu in zahteva Velike Britanije, Francije in ZDA, naj Varnostni svet nujno prouči položaj na Madžarskem, položaj, ki ga je povzročila akcija tujih vojaških sil na Madžarskem in dušitev pravic madžarskega ljudstva.

Poljska trga okove stalinizma

Ceprav so dogodki na Madžarskem zasenčili razvoj na Poljskem, je osmi plenem Centralnega komiteja združenih delavskih partij Poljske svojevrstno doživetje. V kakšnem vzdušju je potekal ta plenem, nam pojasnjuje spomin na poznanske dogodke. Vsa Poljska je z nemirno nestrpnostjo pričakovala prvih rezultatov, komentatorji iz tujine pa so imeli preobilo snovi za ugiba-

nja. Ogorčenje nad skrajno slabim gospodarnostjo, nad prisotnostjo enot Sovjetske zveze, odvisnosti in pomanjkanje človeškega dostojanstva, je zahtevalo zaključek tega težkega obdobja in primeren napotek za prihodnost Poljske.

V takšnem razpoloženju so prirejali delavci, mladina in inteligenca že med trajanjem plenuma zborovanja, na katerih so

zahtevali pospešen razvoj demokratičnosti, pravične odnose med Poljsko in Sovjetsko zvezo, boljše rešitev kmečkega vprašanja, delavsko upravljanje tovarn, sodelovanje z drugimi državami... Resolucije je prispelo na plenem preobilo. Vse resolucije pa so bile enega duha: Poljska se mora znebiti stalinistične more.

V Varšavi so na plenumu rehabilitirali Vladislava Gomulko, nekdanjega prvega sekretarja Partije, člana politbiroja in namestnika poljske vlade — po petih letih, ki jih je prebil v ječi — in še več tovaršev, ki so po nekaj let prebili v ječah. Gomulka je skoraj tri ure govoril na plenumu o gospodarskih in političnih problemih Poljske in s svojimi izjavami potrdil zaupanje, ki mu ga je izkazovalo prebivalstvo. Gomulka je smelo in ostro obsodil neodgovorno delovanje dotedanjega vodstva Partije, ki si ni upalo povedati delavcem resnice in je s tem povzročilo poznanske krvave dogodke.

Gomulka je bil na tem plenumu izvoljen za prvega sekretarja poljske delavske partije.

Do vsega, kar je pripravil osmi plenem na Poljskem, partijsko vodstvo Sovjetske zveze ni bilo ravnodušno. Iz Moskve so povabili delegacijo poljske Partije na razgovor, toda Poljaki so bili doma preveč zaposleni, da bi se ugnili vabilu odzvati. Kmalu po tem so plenem presenetili v Varšavo prispeli delegati iz Moskve — na čelu s Hruščevom. Zaradi tega je bil plenem prekinjen. Voditelji obeh partij so se razgovarjali celih sedem ur. Drugo presenečenje za Poljake je bilo pisanje moskovske Pravde o poročilih in komentarjih poljskih novinarjev. Pravda je očitala poljskim novinarjem protisovjetske izpade in jih je naravnost zmerjala z revizionisti, skapitalantje in še hujšimi izrazi. Odgovori poljskih časopisov so bili zelo ostri.

Osmi plenem CK združenih delavskih partij Poljske je že končan. Plenumu že siedono dejanja. V poljskih tovarnah uvajajo delavsko upravljanje, od Sovjetske zveze zahtevajo umik sovjetskih vojaških enot, pripravljeno so na gospodarsko sodelovanje z Zahodom in začnjenjati urejevati odnose s Sovjetsko zvezo. Poljsko združenje delavskih partij je z odločnostjo in pogumnim nastopom doseglo to, kar je zahtevalo na Madžarskem že tisoče žrtve.

sekretar CK partije Gheorgi Dej in predsednik ministrskega sveta Chivu Stojka je obiskala Slovenijo. Romunski gostje so si ogledali moderno tovarno Litostroj, muzej NOB, spomenik padlim žrtvam na Urhu in Postojnsko jamo, v kateri so njim na čast priredili koncert.

Po obisku Slovenije je romunska delegacija odpotovala na Brione, kjer je bila v gosteh pri tov. Titu. V deklaraciji o zaključnih državnico-političnih razgovorih je poudarjena zlasti potreba po tesnejšem sodelovanju med obema sosednjima deželama na vseh področjih, izmenjavi medsebojnih izkušenj in skupnem prizadevanju za mir v svetu — vse na podlagi popolne enakopravnosti in nevmesavanja v notranje zadeve druge države.

NEW DELHI. — Na tiskovni konferenci je indijski predsednik Nehru dejal, da je namen indijskega predloga za mirno rešitev sveskega spora, da bi po izrpnih razgovorih z vsemi prizadetimi državami zadovoljili raznim zahtevam. Načrt je bil pripravljen že pred koncem zasedanja Varnostnega sveta in izročen vsem prizadejim državam in krogom Organizacije združenih narodov.

Zanimiva je tudi izjava Nehruja o dogodkih v državah Vzhodne Evrope, »ki so notranja zadeva teh držav. Izjava kaže na pomirljivo stališče indijske vlade v vseh vprašanjih, ki jih je treba pravilno urejevati v korist svetovnega miru.«

TEL AVIV. — Izraelska vlada je sklenila mobilizirati pod orožje rezerviste raznih kategorij. Ta sklep so sprejeli zaradi varnostnih ukrepov in zaradi položaja na izraelskih mejah.

Znanno je, da je prišlo pred dobrim tednom na jordan-ko-izraelski meji do težkega

Bistvene spremembe na MADŽARSKEM

Budimpeštanski radio je sporočil, da so na osnovi sporazuma, doseženega med uporniki in predstavniki vladnih sil, uporniki pričeli predajati orožje. Sporočeno je tudi, da bodo sovjetske enote začele zapuščati Madžarsko 24 ur po tem, ko bodo uporniki položili orožje. V posebnem razglasu obrambnega ministrstva je poziv vojski in policiji, naj brez ugovora izvajajo naloge in navodila narodne vlade. Uradno naslavljaj v armadi in policiji je od včeraj — bajtars (tovariši po orožju). Znake na čepih začasno zamenjujejo trakovi z nacionalno zastavo. Izdan je bil tudi ukaz o nagle organiziranju in oborožitvi enot, sestavljenih iz domovinskih borcev, miličnikov, delavcev in mladincev. Razglas je zaključen z besedami: »Slava herojem, ki so padli v borbi! Z ljudstvom za neodvisno, demokratično, socialistično Madžarsko!«

Budimpeštanska policija je objavila poziv delavcem budimpeštanskih tovarn, naj se po svojih delavskih svetih prijavljajo v nacionalno gardo, ki bo skupno s člani policije, ljudske armade in študentske mladine zagotovila red in varnost v glavnem mestu. Delavski sveti naj bi — na poziv Predsedstva državnega sindikalnega sveta — začeli obračunavati izgubljene delovne dneve, vsi ranjeni delavci pa naj se javijo državnemu sindikalnemu svetu za naknadno pomoč. Poseben poziv je naslovljen »vsakemu uporniku, vsaki oboroženi skupini, delavski in kmečki mladini, študentom in članom »Kluba Petőfi« od odbora zveze budimpeštanskih intelektualcev, naj sodelujejo v nacionalni gardi.

Moskovska Pravda je objavila članek »Zlom protiljudske avanture na Madžarskem«. »Szabad Nep« odgovarja, da to, kar se je zgodilo v Budimpešti, ni bilo niti protiljudsko niti avanturistično. »Revolucionarno ljudstvo Budimpešte si želi svobode, resnične ljudske svobode,« piše Szabad Nep. »Hoče živeti brez vladodržev, brez nasilja, brez strahu! Pravdino trditev, da je vstaja prebivalstva Budimpešte posledica podtalnega delovanja angloameriških imperialistov, Szabad Nep odločno in ogorčeno zavrača z izjavo, da ta trditve globoko žali poldrug milijon prebivalcev madžarskega glavnega mesta, ki so z dušo in telesom sodelovali v demonstracijah, sočustvovali z borci in odpravljali rodoljubne in demokratične smotre tega velikega gibanja. Szabad Nep piše, da je treba kaznovati vse tiste, ki so iz strahu za svoje življenje in da bi obdržali oblast, povzročili te boje. Kaznovati je treba tiste, ki so pred poslopjem parlamenta ukazali streljati. Kaznovati je treba zločince, ki so zbežali iz zaporov in se pomešali med demonstrante. Boja madžarskega ljudstva — tako zastavlja to vprašanje Szabad Nep — pa nihče ni mogel in ne bo mogel likvidirati. Ta boj pa bo prinesel tudi mirno in ustvarjalno delo...

Na zahtevo zahodnih držav je bil sklican nepraviljen sestanek Varnostnega sveta. Razpravljali naj bi o »polažu na Madžarskem«. Sestanek se je hitro končal. Razprava je bila preložena, brez dogovora za naslednji sestanek o tem vprašanju. Ob glasovanju za postavitev »polažaja Madžarske na dnevi red Varnostnega sveta« se je Jugoslavija vzdržala glasovanja, edino Sovjetska zveza je glasovala proti. Mnenje naše delegacije je bilo, da se nastali položaj ne sme izkoriščati v politične namene, temveč da je treba dati madžarski vladi časa in možnosti, da uredi svoje notranje zadeve. Zaradi tega bi Jugoslavija glasovala proti postavitvi tega problema na dnevi red zasedanja, toda dejstvo, da je naša vlada v načelu proti udeležbi tujih čet, je napotilo našo delegacijo do tega, da se je glasovanja vzdržala. Ta sklep je bil usvojen in je s tem narejena najbolj koristna stvar, ki jo je mogel storiti Varnostni svet v tem trenutku.

Davi je generalni sekretar ZKJ J. B. Tito poslal v imenu CK ZKJ pismo predsedstvu partije madžarskih delovnih ljudi. V tem pismu izraža obžalovanje, da je moralo priti do tako resnih in tragičnih razmer na Madžarskem, toda opozarja, da tamkajšnji dogodki daleč presega meje Madžarske, ker zadevajo interese mednarodnega socialističnega gibanja nasploh. Iz občutka solidarnosti z naprednimi socialističnimi prizadevanji in interesi madžarskega delovnega ljudstva, apelira CK ZKJ na madžarsko ljudstvo, naj stori vse za prenehanje nadaljnjega prelivanja krvi. Jugoslovanska javnost soglasno pozdravlja upostavitve državnega in političnega vodstva ter deklaracijo vlade Ljudske republike Madžarske, ker deklaracija dokazuje, da so se politika sedanje državnega in političnega vodstva in resnično socialistična demokracija prizadevanja madžarskih ljudi zliili v eno.

Ta teden je bilo...

PRVA SEJA KOMISIJE ZA DRUŠTVENE ORGANIZACIJE, ki je bila imenovana pred kratkim, je bila v M. Soboti pretekli petek. Namen komisije je predvsem v proučevanju življenja v naših društvih.

V soboto je bil v M. Soboti SESTANEK VSEH SINDIKALNIH FUNKCIONARJEV, članov Zveze komunistov. Razpravljali so o vlogi komunistov v sindikalnih organizacijah.

SEJA SVETA ZA GOSPODARSTVO IN SVETA ZA DRUŽBENI NACRT TER FINANCE pri OBLO M. Soboti je bila v ponedeljek. Na dnevnem redu so bili predlogi za bližnjo sejo občinskega ljudskega odbora.

O AKCIJI FLUOROGRAFIRANJA so se pogovorili na OBLO v M. Soboti na krajši seji upravnih uslužbencev, ki je bila v soboto. Določili so natančnejši program fluorografiranja v sobotni občini.

DANES JE BILA V M. SOBOTO SEJA UPRAVNEGA ODBORA TRGOVINSKE ZBORNICE. Na dnevnem redu so bili sklepi tretje seje, realizacija sklepov občnega zbora in pregled izpolnitve blagovnega prometa v prvih tromesečjih letos.

Fluorografiranje v Veliki Polani

Fluorografiranje je zelo koristna stvar, ki omogoča ljudem, da se lahko prepričajo o zdravju svojih pljuč. Skupine zdravstvenih delavcev vneto delujejo po vaseh in mestih. Pomagajo jim krajevni uradi, domače zdravstvene ustanove in vaške babice. Toda po vaseh je to samo eno veliko čakanje.

Pred kratkim je ekipa delovala v Veliki Polani. Pred občinsko pisarno so se vsi zbrali množično preverili po stopnicah. Čakali so in sprepežali, koliko je ura, pa spet gledali na pozivnice, na katerih je bil označen čas. Največkrat je bila razlika za eno ali dve uri. Čakati so morali še dalje. Že površen gledalec pa je lahko opazil,

Presenečenje iz Amerike

V 197. številki »Prosvete«, glasila Slovenske narodne podporne jednote, ki ga izdajajo slovenski izseljenci v Čikagu, je bila objavljena črtica »Očka, vrni se«, ki jo je napisal naš urednik Jože Makovec.

Črtica je bila objavljena v zadnji številki naše književne

Novo poslopje železniške postaje v Iliriji. Moti je uresničanje dolgoletnih želja prebivalstva tamkajšnje okolice

priloge »Ipoli«. Za naše uredništvo je bilo to prijetno presenečenje.

Zapiski iz zadruga pri Gradu „Uslužbenci so prikrivali resnico“

Zadružni tovarni avto je imel v prvem polletju skoraj 100.000 din izgube in kino je prav tako izkazal izgubo. Kino je podjetje bolj kulturno-prosvetnega značaja na vasi, zato vprašanje rentabilnosti ne more biti osnovno vprašanje njegovega obstoja. Kamion pa je nabavljen predvsem zaradi prevoznitva. Kljub vsem izgovorom je izguba nerazumljiva. Povzemamo samo soferjevo izjavo: »Če mi da zadruga kamion v svobodno razpolago, plačam amortizacijo in vse stroške vzdrževanja skupaj z eventualnimi popravili in dam zadrugi petstotisoč din najemnine.« To izjavo je dal takoj v začetku leta.

Na polletnem obnem zboru so zadružniki vprašali, zakaj kamion nima instrumenta za kontrolo opravljene kilometraže. Od komercialista, ki je bil nekoč tudi poslovođa v poslovalnici št. 2, so zvedeli, da je tak instrument uvozna roba in da ga ni mogoče dobiti. Pozneje so ustrezní instrument našli nekje v garaži. To je bilo vsekakor v zvezi z nekontrolirano vožnjo, ki je soferju že dokazana. Neke noči je prevažal deske. Za to ni imel ustreznega polnega naloga. Popravil ga je sam. Bil je to potni nalog št. 133856. Ko so ga v preteklu ujeli, je priznal najprej 35 km prevoza, pozneje pa še 22 km. Izjavil je, da je vozil svoje deske (ki jih pa ni imel).

Pod mojim vodstvom bo zadruga izkazala uspeh

Tako je izjavil tovariš, ki ga pri Gradu poznajo pod imenom »komercialist«. Bil je to poslovođa, upravitelj in menda je imel še kakšno funkcijo v zadrugi. Kot tak bi moral vedeti za vse slabosti in možnosti razvoja zadruga. Kljub toliko obetajoči obljubi se ni zavzemal za napredek zadruga. Dovoljeval je, da so zaloge ležale v skladišču, ko so jih ljudje najbolj iskali. S tem je odvrčal zadružnike od nakupovanja v zadrugi in jih usmerjal v M. Soboti. Nabavljal je neprimerno, celo nekuratno

Geslo tega tedna naj vedno velja:

»Obvarujmo otroke pred tuberkulozo«

Z geslom: »Obvarujmo otroke pred tuberkulozo« se je začel 28. oktobra Teden borbe proti tuberkulozi in bo trajal do 4. novembra. Posvečen je predvsem zaščiti otrok pred tuberkulozo. Organizacija RK je že doslej vedno aktivno sodelovala v borbi proti tej zavrtni nalezljivi bolezni, za katero često zbolijo otroci, ki živijo skupaj z odraslimi bolniki. Ne smemo pozabiti na izrek Behringa, da je tuberkuloza odraslega konec pesmi, ki se poje otroku v zibelki.

Borba proti tuberkulozi je dolgotrajna in težavna; trajala bo še leta in leta. Če pa hočemo doseči, da bo naša borba uspešna, moramo povabiti k sodelovanju ne samo zdravstvene delavce, Rdeči križ in našo oblast, temveč prav vse ljudi, zdrave in bolne. Tudi moramo zlo zagrabititi že zgodaj, da ne bi pogna-

lo preglobokih korenin. Začeti moramo že pri zibelki, nadaljevati pri malčkih, vso skrb pa zopet posvetiti šolskim otrokom in doraščajoči mladini, predvsem pa našim vajencem, kajti pri nas se, žal, često dogaja nasprotno. Za dojenčke skrbimo, na šolske otroke pazimo, manj, še manj skrbi pa posvečamo doraščajoči mladini, zlasti pa radi zanemarjamo vajence, kar ima prestež prav žalostne posledice. Če bomo poskrbeli za zaščito naše mladine, če bomo gledali na njem zdravstveni razvoj, če bomo imeli odporen naraščaj, se bo čez leta tudi pokazal uspeh našega dela. Upa-

ti tuberkulozi, ki bo res povečala število TBC bolnih, vendar nas to ne sme strašiti. S tem ni rečeno, da se bolezen zdaj bolj naglo širi, le število odkritih obolenj bo naraslo. To pa je velika sreča za bolnike same in za vso našo skupnost, kajti le tam, kjer sovruga poznamo, ga bomo lahko tudi premagali.

Seveda se bomo v tem tednu spomnili tudi na ostale probleme v borbi proti tuberkulozi, pomagali bomo tam, kjer se pomagati da, in nudili pomoč tuberkuloznim bolnikom, predvsem tistim, ki žive v slabih gmočnih razmerah.

Zaščiti otrok je organizacija RK

Zlate so naše vasi od poznih jesenskih barv in svetlob. Prekmurška ravnina, polna miru in spokoja v teh dneh, pestuje dolga, vzdolž ceste prostrta naselja. Tako je tudi v Satahovičih.

dati bo začelo število tuberkuloznih obolenj. To pa je tisto, kar želimo in kar moramo doseči.

Naj omenim pri tem fluorografsko akcijo, eno važnih oblik borbe pro-

Pred uvedbo socialnega zavarovanja privatnih obrtnikov v Pomurju Doslej se je prijavilo čez 200 obrtnikov

Pred kratkim je organizirala Okrajna obrtna zbornica v Murski Soboti veliko akcijo za ustanovitev sklada vzajemne pomoči, z drugo besedo povedano: akcijo za uvedbo socialnega zavarovanja privatnih obrtnikov. Konference so bile v vseh sedežih občin.

Novi zakon predvideva precej

konu ne bo zavarovan sam, temveč bo zavarovana tudi vsa njegova družina. Večina privatnih obrtnikov novi zakon v celoti odobrava.

Udeležba na teh konferencah ni bila stoođotna, kar je delno razumljivo zaradi tega, ker se dosedanjí poskusi uvedbe socialnega zavarovanja obrtnikov niso posrečili in so zato nekateri obrtniki sprejeli tudi ta zakon le kot poskus.

Zbornica je že razdelila vsem obrtnikom pristopnice, ki jih naj obrtniki pošljejo zbornici do 15. novembra. Vsi obrtniki, ki se bodo prijavili do tega roka, bodo uživali nekaj ugodnosti (za pet let aktivnega zavarovanja jim bo priznanih 10 let), kar je razumljivo, saj bodo s svojimi deleži v sklad omogočili funkcioniranje sklada.

Doslej se je prijavilo čez 200 obrtnikov, za ustanovitev sklada pa je potrebno najmanj 300 prijav. Inicijativni odbor za ustanovitev sklada, ki ga vodi Edvard Ditrich, prav tako pa tudi zbornica sama, sta vse konference prav dobro organizirala.

Ko bodo zbrane prijave, bo ustanovni občni zbor sklada, na katerem bodo izvolili obrtniki iz svoje srede upravni odbor sklada.

že doslej posvečala veliko pozornost. Odpirala je mlečne in šolske kuhinje, pošiljala otroke na morje in na planine, nudila gmočno pomoč bolnikom, ki živijo v slabih socialnih razmerah, skratka: organizacija RK se je resno lotila dela na pravem koncu in začela z borbo pri mladini in otrocih. Tudi letos naj bo ta teden opomin prebivalstvu, da nadaljuje borbo proti tej zavrtni socialni bolezni. Začnimo resno z delom pri zaščiti otrok in mladine, pomagajmo po svojih močeh, da se bodo vse akcije pri zaščiti otrok posrečile in obrodile sad: zdravo mladino, ki bo odporna in bo lahko kljubovala okužbi s tuberkulozo.

V našem okraju je najvažnejša akcija RK v tem tednu organizacija mlečnih in šolskih kuhinj. Dolžnost vseh poštenih ljudi je, da sodelujejo pri tej akciji in pomagajo, da naše mlečne in šolske kuhinje začnejo z delom, kajti zavedati se moramo, da je dobra hrana osnova za zdravje naših otrok in njihovega razvoja. V tem tednu pa bo Rdeči križ opravil še druge naloge. Dal bo n. pr. gmočno pomoč TBC bolnikom, ki so te pomoči najbolj potrebni, vodil bo akcijo za zbiranje prostovoljnih prispevkov itd.

Naša želja v tem tednu pa je: ne samo sedaj, za vedno naj ostane med nami geslo: »Obvarujmo otroke pred tuberkulozo«. In še ena želja: naj se naše delo in naša borba proti tuberkulozi ne končata s tem tednom, temveč se naj nadaljuje tako dolgo, dokler ne bomo premagali te zahrbtnje bolezni.

NON STOP TRGOVINA v Murski Soboti

Priprave za non stop trgovino v M. Soboti, o kateri smo že nekaj pisali, so v polnem teku. Samega lokala ne bodo premenjavali dotlej, dokler ne bodo narejena vsa ključavničarska in mizarska dela. Predvideno je, da bo nova trgovina pričela poslovati kmalu po Novem letu.

Gospodarski drobiž od vsepovsod

Pred nekaj dnevi je bil dokončan prvi del železniške proge Savski Marof—Kumrovec. Do praznika ustanovitve Jugoslavije pa bodo dokončali tudi ostali del proge.

V Bački Topoli so pred dnevi spustili v pozor prvo doma izdelano sušilnico hibridne koruze. Sušilnica je stala okrog 40 milijonov dinarjev in je dobro prestala enotedensko preizkušnjo.

V ladjedelnici »Split« je že nekaj časa zasidrana naša prekoceanska ladja Jugoslavija. Te dni so opravil na njej nekaj manjših popravil. Ladja bo prvega novembra vrhkrat odplula čez Atlantik. To ladjo bo naša država posodila za 6 mesecev nekemu večjemu trgovskemu podjetju v Floridi (Srednja Amerika).

(Nadaljevanje s 1. strani)
Utrditel novega plačnega sistema v družbenem sektorju kmetijstva ne pomeni samo težnje po večji proizvodnji, temveč prav tako tudi utrditel odnosov članov kolektivov posestev do družbenih proizvodnih sredstev, upoštevaj socialističnih pogojev pred drobnim in zaostalim privatnim kmetijstvom, in kar je prav tako važno: novi plačni sistem v kmetijstvu mora dati delavcu samemu možnost, da si s svojimi prizadevanji pri delu zagotovi s plačo življenjski obstoj, kar je predstavljal ob prejšnjem plačnem sistemu ena od razlogov za nizko proizvodnjo.

Kam je šel dobiček prejšnjih let?

Zadruga je kupila desetletsko tehniko. Nabavila je še kamion. Prevoznitvo in trgovino. »Zakaj niso za ta denar (to so milijoni) kupili traktor, morda prikolico, lahko mlatnico za hribovite kraje, pa krožno žago in še kaj, kar bi lahko poznanjal traktor, ki bi za bilo mogoče uporabiti tudi za prevoze? Tako menijo zadružniki. Pa še več. Goričko je najprimernejše za sadjarstvo. Ali ne bi bilo boljše začeti s poskusnimi nasadi? Vsaj to.

Zadruga pri Gradu utegne postati močno središče naprednih kmetovalcev. Vse je odvisno od upravljanja zadruga. O tem seveda naj odloči letni zbor zadružnikov.

Predsednik občine Grad, tov. Flegar je

Josip Jurčič: DESETI BRAT

Zanimivo je, da doživljajo naši klasiki vedno ponovne izdaje, kljub temu, da izdaja Državna založba Slovenije Zbrana dela vseh slovenskih pesnikov in pisateljev. Posamezne založbe se odločujejo za nekatere ponatis brez dvoma zato, ker je povpraševanje na knjižnem trgu za njih še vedno veliko. Razen tega je razumljivo, da si pretežen del slovenskih bralcev ne nabavlja Zbranih del iz preprostega razloga, ker za vsa dela ni zainteresiran, bodisi da je njegova kupna moč manjša. Zato je treba pozdraviti tako stališče slovenskih založb, saj s tem popularizirajo in

prav živimo danes tudi v tako imenovanem atomskem času, vendar ljudje še vedno segajo po teh delih. Iz tega bi se dalo sklepati dvojno: ali je naš povprečni bralec še toliko »nekulturni«, da mu sodobna dela niso všeč, ali pa da je že toliko prenasiten z dobo, v kateri živi in ki ni preveč romantična, da se mu prav zaradi tega zahteva prav take dobe, prav takega čtiva, ki je za to dobo značilno. (To je doba sentimentalne ljubezni, raznih ljudskih posebnosti, ki že izumirajo, spomini na turške boje, janičarje itd.)

Na gornje tu ne bi dajali odgovora. Vprašanje samo zastavimo in ga prepuščamo bralcu v presojo. Pač pa bi dodali še nekaj: morda je Jurčič tako bran še danes tudi zato, ker je to gotovo eden od najbolj slovenskih pisateljev, če se tako izrazimo. Njegovo poznavanje preprostega ljudstva je izredno tanko in prodorno. Opazil je, kakor malokateri pred njim in še za njim, kako čuti in diha slovenski človek, človek iz ljudstva. Spoznal je njegove težave in tegobe, njegove slabosti in dobre strani. Približal se mu je s tenkočutnim poslušom umetnika (čeprav mogoče njegovo pero ni tako oblikovno spretno, kar mu vedno znova očitajo). Mogoče je prav tu vzrok, da ljudje še danes tako radi segajo po njem in da je pred nedavnim njegov »Deseti brat« doživel ponovno izdajo.

Tokrat je založba »Kmečka knjiga« založila to njegovo delo. Izdano je na lepem, finem belem papirju in z bogatimi ilustracijami Gvida Birolle. Knjiga je skoraj razkošno opremljena, saj nahajamo ilustracije pred vsakim poglavjem, vmes so tudi inicialke, med tekstom pa slik skorajda mrgoli. Seveda je stvar osebnega okusa, kako te ilustracije komu ugajajo. Morda bodo koga motili kretenski obrazi, ki jih Birola skoraj striktno uporablja pri upodabljanju. Nekomu pa bodo morda prav ti obrazi všeč. Sodbo o tem prepustimo, recimo, strokovnjakom.

Na sploh pa je treba reči, da se nova izdaja »Desetega brata« lepo dopolnjuje z izdajo iste knjige, ki jo je pred leti izdal Slovenski knjižni zavod, ilustriral pa jo je Maksim Gaspari. Ker je ta izdaja že davno pošla, je prav, da se je založba Kmečka knjiga odločila za ponatis, poskrbela pa tudi za nove ilustracije.

Franc Srimpf

Krjavelj — eden izmed likov dramatisiranega Desetega brata, ki ga je v M. Soboti igral Slavko Razdevšek.

omogočajo povprečnemu slovenskemu človeku nabavo tako imenovanih standardnih del slovenske klasične književnosti.

Med taka dela je treba brez dvoma šteti tudi Jurčičevega »Desetega brata«. Če gre kdo v naše ljudske knjižnice in povpraša, kateri od starejših slovenskih pisateljev so danes najbolj brani, bo dobil odgovor: Josip Jurčič. To ni niti tako presenetljivo, Jurčič pomeni za slovensko književnost toliko, kakor Walter Scott za angleško. (Mimogrede povedano: Jurčič se je od tega angleškega epika tudi mnogo naučil.) Čeprav je doba, v kateri sta ustvarjala, oba pisatelja, tako imenovana doba romantike in če-

KOLINE

Po naših vaseh skorajda ni družine, ki se ne bi sama oskrbela z maščobo za vse leto, a s svinjskim mesom in mesnimi izdelki pa tja do jeseni. Zato klanje prašičev in pripravljanje mesa in maščobe ni

Razen klopotev radi poslušamo vriskanje harmonike v teh prijaznih dneh. Mladenci, ki jo je slišal najprej na veseljih, ko je vzpodbujala mlade pevce k popevki »Sladko vince piti...« ob veselih in bogatih trgatvah, se je odločil za harmoniko in Glasbeno šolo v Radgoni hkrati. Prve težave so že mimo, toda ne tudi poslednje. Treba je vedeti, da igrati in igrati ni vseeno. Veščine pa se ne naučiš kar tako mimogrede.

komur ne beli las. Žal pa se kljub temu pogosto dogaja, da se začne posušeno meso zaradi neigieničnega ravnanja pri samem klanju in kasneje pri predelavi kvariti ali pa postane neokusno in suho kot polenovka. Neredko se tudi zgodi, da postane mast žaltava in začno ocvirki greniti.

Da bi se kaj podobnega ne dogajalo več, je Centralni zavod za napredek gospodinjstva pripravil posebno brošuro o klanju prašičev ter predelavi mesa in maščobe. V prvem delu te knjižice so objavljene navesti znanega strokovnjaka o ravnanju s prašiči pred zakolom, o samem klanju, ga- ranju, trebljenju, razkosavanju in razsoljevanju mesa, avtor pa opozarja tudi na vse potrebne priporočke. Drugi, obširnejši del, pa vsebuje vrsto praktičnih nasvetov za predelavo mesa, ki bodo verjetno marsikomu nekaj povsem novega. Med drugim opozarjajo na gospodarno in množestransko uporabo drobovine in na najrazličnejše mesne izdelke, za katere so navedeni tudi recepti. Natančno je opisano še razsoljevanje, sušenje in shranjevanje mesa ter priprava in shranjevanje masti. Posebej naj opozorimo na poglavje o konzerviranju mesa, v katerem so zbrani recepti za vlaganje, pečenje in klobas v mast in raznih mesnih jedi v konzervne kozarce. To delo ne zahteva mnogo časa niti mnogo denarja, zato se bo verjetno sleherni gospodinja navdušila za domače konzerviranje mesa in tako razveselila svojo družino z dostojno in znanimi kuharskimi dobrotami.

Knjižica »Koline« bo stala 150 dinarjev in bo izšla letos decembra. Če želite, se lahko takoj naročite na njo pri Centralnem zavodu za napredek gospodinjstva, v Ljubljani, Miklošičeva cesta 6/II. nadstropje.

Prehrana nosečnice

Vsakdo bo priznal, da se naše nosečnice res pridno pripravljajo na porod in oskrbo bodočega družinskega člana z vsem, kar je v njihovih močeh, da bo malček čim varneje in čim boljše začel pot v življenje. Pri tem pa kaj rade pozabijo, kako važen je način prehrane v času nosečnosti za njegov razvoj in njegovo zdravje.

Na to opozarja knjižica »Prehrana nosečnice«, ki jo bo v kratkem izdal Centralni zavod za napredek gospodinjstva. Poleg obširnih splošnih napotkov glede prehrane v tej dobi, iz katerih izvem, kako važna je predvsem sestava hrane, ne pa njena količina, in kakšnih živil mora nosečnica največ zaužiti, ker vsebujejo snovi, ki so potrebne za razvoj otrokovega telesa in za ohranitev materinega zdravja, je v brošuri 10 jedilnikov za nosečnice. Jedilniki naj služijo za zgled, kako naj si bodoče matere pripravljajo hrano. Poleg receptov, ki so zajeti v jedilnikih, prinaša brošura še več drugih receptov za jedila (mlečna, zelenjavna, mesna in za razne namaze iz skute), ki so primerna za nosečnice.

Po otvoritvi muzeja v Murski Soboti

Že dokaj let pred drugo svetovno vojno se je pojavila med našim izobraženstvom ideja o ustanovitvi muzejskih zbir. Do sistematično zbranih muzejskih zbir pa je prišlo šele leta 1955, ko je izdal okrajni svet za prosveto in kulturo odločbo o ustanovitvi muzeja. Imenovan je bil tudi 5-članski muzejski odbor, v muzeju pa nastavljen prva strokovna moč.

Lani novembra je dobil muzej nove prostore v murskosoboškem gradu, ki je že zaradi svoje arhitektonike za muzej najbolj primeren.

Za tem je bilo treba urediti razstavne prostore. Restavracija posameznih prostorov je bila končana letos julija.

»Zaradi adaptacije prostorov je bilo od julija lani težišče vsega dela na zbiranju muzealij. Večina predmetov je bilo zbranih letos. Etnografska zbirka šteje okrog 200 predmetov, ki so bili zbrani predvsem na Dolinskem in Ravenskem. Numizmatična zbirka šteje okrog 1000 primerkov. Zbirka NOV ima 30 kosov lahkega orožja in 500 arhivalij. Pri zbirki je treba posebej omeniti tov. M. Stubla, vnetega zbiralca dokumentov in Zvezo borcev, ki je prispevala materialna sredstva. Arheološka zbirka je bila dopolnjena s priložnostnimi najdbami. Arheološko gradivo, ki ga je izkopal lani tov. Pahič v Dobrovniku, je trenutno v Mariboru, ko pa bo dokončno urejen tudi naš arheološki oddelk, nam bodo te zbirke vrnil. Arheološka zbirka je danes res še zelo skromna, vendar bodo predvidena izkopavanja izpolnila naše obete in tako omogočila samostojno zbirko, ki bo osvetlila

V okviru soboškega občinskega praznika je bil v M. Soboti odprt prejšnjo sredo pokrajinski muzej. Otvoritvi so prisostvovali nekateri politični in kulturni delavci Pomurja. Nekaj besed o pomenu muzeja je spregovoril prof. Franc Zadavec, predsednik OLO tovariš Franc Rogl pa je po krajšem nagovoru otvoril muzej, nakar je upravnica muzeja Vlasta Koren-Beranova orisala nastanek in razvoj pokrajinskega muzeja v Murski Soboti. Muzejske zbirke so tako pristopne javnosti vsako nedeljo in četrtek od 10. do 11. ure.

tudi najstarejšo, doslej najbolj temno zgodovino Pomurja.

Ker trenutno ni nobenih možnosti za ureditev dodatnih prostorov — sedaj ima muzej le tri sobe in baročno poslikan grajski salon — je precej zanimivega gradiva nerazstavljenega.

Pokrajinski muzej v Murski Soboti bi

bilo mogoče nvestiti zaradi bogatega narodopisnega gradiva med prve pokrajinske muzeje v Sloveniji.

Tako nekako mi je dejala upravnica muzeja Vlasta Koren-Beranova, ko sem jo obiskal nekaj dni po otvoritvi muzeja. J. Makovec

Pogovor o šolah v Križevcih

V Križevcih pri Ljutomeru že dolgo niso imeli tako obiskanega zbora volivcev, kot je bil zadnji. Morda so prišli ljudje v tako velikem številu zato, ker so bila na dnevnem redu poročila šolskih odborov osnovne šole, gimnazije, obrtne šole in pred kratkim ustanovljenega šolskega vrta.

Na splošno so zelo kritično ocenili dosedanje delovanje šolskih odborov. Se posebno temeljito je bilo poročilo šol. odbora nižje gimnazije. Šolski odbori so se v glavnem zanimali bolj za materialne stvari, učiteljem pa preskrbeli stanovanja in pomagali šolskim kuhinjam, premalo pa so se zanimali za otroke brez staršev in pastirčke.

Volivci so zaželeli, da bi šolski

odbori vsaj dvakrat na leto poročali na njihovih zborih o svojem delovanju in šolskih problemih, izrazili pa so tudi pripravljenost, da bodo po svojih močeh pomagali pri gradnji novega šolskega poslopja.

Občina je zelo naklonjena gradnji nove šole, vendar pa dela ne bi mogla izpeljati kljub veliki pomoči domačinov zaradi pomanjkanja denarnih sredstev. Križevčani bodo potrebovali nekaj pomoči tudi od drugod. -jm

Pismo našega dopisnika iz vojske

Ali je kurir že prinesel Pomurca?

Minilo je že nekaj mesecev, odkar sem odšel k vojakom. Skrajni čas je že, da se vsaj malo oglasim, kar sem vam ob odhodu tudi obljubil. Ta obljuba pa mi je posebej draga, ko dobim Pomurski vestnik.

Vsak teden, ko mi izročijo list, se spomni vračam v lepe domače kraje, v rojstvo vas, k domačim, prijateljem in znancem. Vsak članek v tedniku mi je dragocen, še zlasti zato, ker je posredovalec uspehov in pridobitev na družbenem, gospodarskem in kulturnem področju naše pokrajine.

S prijatelji iz Pomurja, ki smo skupaj pri vojaki, nestrpno čakamo vsak petek, ko prejmemo Pomurski vestnik. Že pred polno gredo od ust do ust: »Kaj, ali je kurir že prinesel Pomurca?«

Ko mi kurir izroči PV, nastane prava borba za sleherni list. Vsak bi hotel imeti svoj list. Temu sledita tišina in mir; vsak se pač poglubi v svojo stvar, njegove misli pa poletijo nekam daleč čez hribe in zelene gozdove, tja k tiho šepetajoči Muri — morda pa tudi k kakemu dekletu, ki je zuenkrat še daleč od svojega fanta.

Zvečer, ko se zberemo v našem klubu, radi pregledamo naš list tudi fantje z Gorenjske, Dolenjske in lepe Istre. Z veseljem prebirajo našo slovensko besedo in se skušajo pogovarjati v našem narečju. Naša govorica jim je namreč zelo všeč.

S temi vrsticami pošiljam prav lepe pozdrave vsem v uredništvu Pomurskega vestnika in delovnim ljudem v pokrajini.

Ljubezno, V. P. 9406/2 — Zagreb.

Zbor prosvet. delavcev v Ljutomeru

Poročila na običnem zboru prosvetnih delavcev občine Ljutomer so dobro osvetlila delovanje učiteljske stanovske organizacije. Šolska reforma, družbeno upravljanje v šolstvu, strokovno izpopolnjevanje, skrb za čimboljše učne uspehe in še marsikaj drugega so zapisali v letno bilanco. Pri vzgojnem delu pa so jim pomagali razgledani predavatelji prof. Silih, dr. Segulova, prof. Kopriva in tov. Baukar.

Prosvetni delavci naj bo politično nepristranski in naj deluje na pozicijah Socialistične zveze, kajti le tako bo lahko največ prispeval k splošni izobrazbi ljudi v svojem okolišju, je bilo še posebej poudarjeno na običnem zboru. J.

Slabo obiskan roditeljski sestanek v Kančevcih

Zadnjega roditeljskega sestanka v Kančevcih se je udeležilo samo 19 staršev in 5 člani šolskega odbora, kar dokazuje, da še vedno ni prave povezave med šolo in domom. Mnogi starši se namreč zelo slabo zanimajo za učni napredek svojih otrok. Koliko manj očitkov bi bilo ob koncu šolskega leta, če bi se starši redno posvetovali s poklicnimi vzgojitelji otrok!

Na sestanku so starši dobili koristne napotke, kako naj pomagajo otrokom pri učenju, predvsem pa, da naj jih redno pošiljajo v šolo. I. K.

PRECEJ NEUPRAVICENIH ZAMUD V KRIŽEVCIH

Roditeljskega sestanka, ki je bil pred nedavnim v Križevcih, se je udeležilo 80 staršev. Najprej so poslušali predavanje dr. Bezjaka iz Ljutomeru o otroški paralizi, potem pa so se pogovorili o šolskih problemih. Predvsem se je pokazalo, da so staršem potrebna ta vzgojna predavanja. Velik problem pa je obremenjevanje šolske mladine z delom na kmetijah. Spričo tega je bilo v zadnjem času precej neupravičenih zamud, kar ne koristi niti staršem, ne šoli, najmanj pa seveda učencem. M.

12. NOVEMBRA BODO ZACELI POUČEVATI NA KGS

Na sestanku šolskih upraviteljev KGS je bilo sklenjeno, da bodo 12. novembra pričeli redno poučevati na vseh kmetijsko-gospodarskih šolah. Delovanje teh šol bodo skušali letos povezati s smotri splošnega izobraževalnega dela, ki ga bodo vodile na pobudo SZDL ustanovljene izobraževalne komisije, ki ponekod že delujejo. Predvsem bodo skrbeli za to, da bodo posredovali kmečki mladini čimveč praktičnega in koristnega znanja za poznejše življenje, zato se nadejajo, da jim bodo pri tem pomembnem poslanstvu pomagali tudi starši in druge družbene organizacije.

S P O R E D PREDAVANJ KMEČKE UNIVERZE RADIA LJUBLJANA

V soboto, 3. nov.: Prof. ing. Jože Levstik: Pomen kmečke univerze za strokovno izobrazbo v kmetijstvu. V torek, 6. nov.: Dr. Marijan Pavšič: Stanje in bodoče naloge zboljšanja živino-reje. V četrtek, 8. nov.: Ing. Jože Furlan: Vpliv kislosti tal na kmetijske rastline. Začetek radijske oddaje vselej ob 12.30 uri.

(ožbel) in takoj vam bo marsikaj jasno. Mezi, na primer, se je zgodilo, da me je nič hudega sluteč možakar J. K. iz vasi H. takoj začel na žive in mrtve prepričevati, da sem v strašanskih zmoti, če ne mislim po njegovem, namreč, da je vrba iz njegovega jarka cela njegova, da mu je torej sosed storil nepopisno krivico, ker je to vrbo brez njegove vednosti posekal, si jo na ta način brezpravno prilastil itd. On

se je s svojo sosedo skregala in to prav pošteno. V jezi in razburjenju je privrelo vse na dan, mogoče in nemogoče. C. je očitala svoji sosed, da ji je izmaknila kokoš, in zagrozila s sodiščem. Pa je šla. Komaj pred vrati sodišča pa se je spomnila, da je sporna kokoš v resnici pred tedni prodala in sosedu ni nič kriva... Kako sta se s sosedo pobotali, mi ni znano.

Drobtine izpred

U ničil me bo,« je pravil in hodil tako dolgo, da je nazadnje le priklkal komisijsko krajnjo odhoda, ki naj bi ugotovila nesramnost njegovega sosedu, da leta za letom orje zemljo od njegove njive k svoji. Člani komisije so zmejavali z glavami in skupaj s prizadetima sosedoma hodila okrog sporne meje. Toda po daljšem obotavljanju, ugotavljanju, prepiranju in prekerkanju so se razšli brez dokončnega sklepa.

Toda H. ne bi bil H., če bi šel samo tako daleč. Zakaj pa imamo potem sodišče, ki dejal. Pa je prišel geometer s sodnikom na kraj zločinca. Glej ga z lomka, in dva sta pa verodostojno ugotovila, da je soka-

si je najel advokata in sedaj bo dokazal, da je po vseh božjih in sodnih predpisih lastnik blagopokojne in zavratno sumorjene vrbe, ki je bila vredna — reci in piši — petsto dinarjev, kar je dokazano s cenilnim zapisnikom, ki je stal šesto, ponavljam: šesto dinarjev. Hotel sem k njegovi pravdi za sresnico in lastnino le nekaj pripomniti, pa me je možakar brez razmišljanja »zabil«, da še, hvala bogu, ima nekaj v hlevu, če bo potrebno... Ne bo odveč pripomniti, da je spravičljubec skoraj redni davčni zaostanek!

Podobnih primerov je precej in vsi so po svoje zanimivi. Naj povem samo enega. Tovarišica C. iz vasi P. v leadavski občini

Tišinska mladina je zelo aktivna. Sodeluje v pevskem zboru, ki je imel pred meseci samostojen celovečerni program. Pripravili so več iger in z njimi gostovali tudi drugod. Mladi ljudje se izživljajo tudi v Partizanu in vadijo predvsem odbojko in nogomet.

Da pa niso spali niti v zadnjih mesecih, najbolje dokazuje njihovo delo, ki so ga opravili bližjemu v večernih urah.

Na Tišini je nekega kmeta doletela huda nesreča. Spomladi mu je zbolela žena in pustila 6 neprekrbljenih otrok. Žena je še sedaj trdno priklenjena na posteljo. Kmet se je letos večinoma mučil sam in najemal težake le ob važnejših opravilih. Pred kratkim je z vso težavo spravil pet voz koruze z njive. Zvečer so mu jo sicer vaščani okozubali, toda latovje je bilo treba spraviti v šrambe. Za ta posel ni mogel dobiti nikogar. Mož se je zasmil mladini, ki je takoj sklenila, da mu bo pomagala. In res: zvečer so s pesmijo stopili na kmetovo dvorišče in mu zaupali svojo namero.

Letos 284 obrtnih vajencev več v Pomurju

Ustanavljanje novih obratov bo pripomoglo k še večji zaposlitvi mladine

Pomurski obrtniki so v letošnjem šol. letu zaposlili 284 vajencev. Vsa prosta učna mesta so zasedena. Tudi učne pogodbe so že sklenjene in registrirane.

Največ mladih ljudi se je zaposlilo v lesni stroki. Mizarskih učencev je 40 in so se večinoma zaposlili pri zasebnih mojstrih. Dobro bodočnost ima tudi kovaštvo, zato

Glejte ga, bodočega vajenca, pomočnika, mojstra...

se je v to stroko vključilo 22 mladincev, kar pa še vedno ne zadostja za potrebe v okraju. V zadnjem času je namreč nekaj kovaških mojstrov odpovedalo obrt, predvsem zaradi tega, ker niso naklonjeni rednemu izpolnjevanju davčnih obveznosti. Sicer pa je dela v kovačijah več kot v izobilju! Z ustanovitvijo krojaško-konfekcijskega podjetja »Kroja« v M. Soboti se je povečalo pri mladini tudi zanimanje za krojaštvo. Za ta poklice se je odločilo 19 fantov in 3 dekleta. V trgovini pa je sklenilo učne pogodbe 24 fantov in 17 deklet, zato ni bojazni, da bi nam v bodoče primanjkovalo strokovnega kadra. Tudi mlinarski poklic je vabljiv. Število vajencev se je letos povečalo za 14. V ostale poklice (kolarstvo, sodarstvo, pleskarstvo itd.) se je vključilo od 2 do 5 mladincev. Dekleta prednjačijo zlasti v trgovini. Za mlade šivilje se jim je posrečilo dobiti 15 učnih mest, 5 deklet pa se uči v frizerski stroki.

Prijav se uk v posameznih obrtnih strokah pa je bilo zdaj več: za šivilje se jih je prijavilo 165, za trgovino 51, frizerke 21, natakarice 3 in kuharice 9. Prijavitelci bi se takoj zaposlili, vendar za sedaj ni na razpolago zadosti učnih mest. Dekleta se v zadnjem času zanimajo tudi za optično obrt in prarstvo, toda v teh poklih ni prostega no-

Možakarju so prišle solze v oči. Pripravil je vse potrebno in mladi vaščani so v dobri uri pospravili njegovo gumno.

Sicer skromno dejanje, ki pa vzbuja pri starejših spoštovanje do mladine. Pred dnevi sem vprašala enega izmed mladincev, ki so pomagali, zakaj so storili uslugo kmetu, pa mi je takoj dejal: »Veš, Tone je tudi pri pevskem zboru in brez nje-

V Radencih posvetovanje z mladimi učitelji

V Radencih je bil v zdraviliški restavraciji posvet z mladimi učitelji novinci. Posveta se je udeležilo okrog 25 mladih učiteljev in učiteljic iz občin Ljutomer, Videm ob Ščavnici in Gornja Radgona. Glavni namen tega posveta je bil, da se mladim učiteljem prikaže potreba po izvenšolskem delu v naši družbi in še prav posebej potreba po sodelovanju mladih prosvetnih delavcev v mladinskih organizacijah. Sekretarji občinskih mladinskih komi-

benega učnega mesta.

Veliko zanimanje mladih ljudi za obrtne poklice in potreba po nekaterih obrtniških storitvah v pokrajini terjajo, da se bo potrebno veliko bolj resno zavzemati za ustanavljanje socialističnih obrtnih obratov. Občinski ljudski odbori bodo morali biti veliko bolj dosledni tudi na tem važnem področju. F.

ga je tenor zelo slab. Če pa je on tako pošten, da kljub napornemu delu pride vsakokrat redno na vaje in nam pridno pomaga, potem smo tudi mi dolžni, da mu v stiski priskočimo na pomoč.

In še to je dodal: »Pevski zbor bo kmalu pričel vaditi in spet nas boš lahko prišla poslušat, ko bomo priredili samostojen koncert!«

L. M.

tejev so dali pregled stanja v mladinskih organizacijah, ki prav zaradi nesposobnih voditeljev ni najboljše. Na koncu je spregovoril še sekretar okrajnega mladinskega komiteja o oblikah in o načinu dela, ki se naj ga oprimejo mladi učitelji pri delu z mladino na svojih področjih. Učitelji so pokazali za stvar veliko zanimanje. Čeprav so šele dober mesec na šolah, se vendar ponekod že kažejo uspešni posegi mladih učiteljev v mladinsko organizacijo. Mnogo vzpodbud za uspešno šolsko in izvenšolsko delo sta dala na posvetu tudi okrajni šolski inšpektor tovariš Horvat ter predsednik sveta za šolstvo radgonske občine tov. Bezjak.

Ika

Radgonski Partizan gradi novo dvorano

Prizadevno telesnovzgojno društvo Partizan iz G. Radgone gradi poleg telovadnice še eno, manjšo dvorano. G. Radgona pogreša že nekaj časa še večji prostor, saj ni mogla razvijati družabnega življenja, ki je tudi potrebno delovnemu človeku. Razne veselice so bile le na prostem in to samo ob primernem vremenu. Sedaj pa se bodo lahko Radgončani povsili tudi v zimskih mesecih. Dvorana pa bo namenjena vsem večjim zborovanjem in sestankom, saj je dosedanja kinodvorana prevelika, dvorana Svobode pa premajhna za take namene.

Nova dvorana bo precej obsežna. Merila bo skoraj 200 kvadratnih metrov. Stroški za zgraditev bodo znašali poldrug milijon dinarjev, kar dokazuje, da bo dvorana opremljena s sodobnimi napravami, kot so luči, inventar in podobno. Posebnost nove dvorane pa bo kurjava. Dvorano bo namreč ogrevala posebna peč na nafto, ki je baje zelo ekonomična in ji ni še enake v Pomurju. Za novo dvorano se trudi največ tov. Stranjšak, za kar mu gre vse priznanje.

-rko

Tečaj esperanta tudi v M. Soboti

Ludovik Zamenhof - ustanovitelj esperanta

»Dro Esperanto« je bil psevdonim, pod katerim je izdal dr. Ludvik Zamenhof leta 1887 svoje prvo delo »Mednarodni jezik«. To delo je bilo plod dolgoletnega študija evropskih in drugih jezikov, rezultat vztrajnih naporov genialnega duha, ki je hotel dati narodom vsega sveta praktično sredstvo za sporazumevanje in zbliževanje. Latinsčina, ki je bila dolgo mednarodni jezik, ni imela bodočnosti, ker je bila mrtev jezik. Zamenhof pa je čutil, da je ljudem potreben sodoben, živ jezik, ki bi se lahko čisto naravno razvil in ki bi bil predvsem preprost in dosegljiv tudi ljudem, ki se nimajo časa ukvarjati z učenjem jezikov.

Zamenhof je naredil sintezo najpreprostejših elementov posameznih jezikov in tako ustvaril neodvisni mednarodni jezik.

Že pred leti tožila svojega sina za izstavitel listine, ker ni izpolnjeval pogojev, določenih v pogodbi, s katero mu je izročila vse svoje premoženje, sebi pa obdržala do smrti uživanje in oskrbo. V pravdi se M. B. ni popolnoma posrečilo in sin je bil obsojen samo na plačevanje vzdrževalnine po 1.500 din mesečno. Starka je živlarila v leseni bajtici, ki si jo je nekoč postavila sama na občinskem svetu. Delati

več ni mogla. Hranila se je s tem, kar je dobila od dobrih ljudi, saj ji sin še prisojenih 1.500 din ni hotel pravočasno izročevati in je včasih bil v znošnostu tudi po leto dni ali več. Zopet je bil potreben predlog za izvršbo in čakanje. — Osemdesetletna starka pa je sinu podarila dokaj lepo posvetko in novo zidano hišo. V dom onemoglih ni hotela, zaradi predsodkov.

Stvar se je vlekla, vse dokler ni M. B. popolnoma obnemogla in se ni mogla ganiti iz hiše, da bi si oskrbela hrano in pripravila drva za zimo, ki je začela pritiskati in je starko silila v posteljo, med gore onesnaženih snaj, med miši, podgane, uši in

drugo golazen, kjer je počasi gnila. — Sin se ni spomnil matere, ki ga je rodila, kot svinjska dekla služila kruh sebi in njemu, kruh, ki ga sinova lačna usta nikdar niso imela zadosti. Ko si je nekaj prihranila, nekaj podedovala in izročila njemu, je zaradi predolgega jezika moral od doma, med tuje ljudi — v siromaštvo in stradanje. Sedaj ni bila več mlada, polna moči, da bi lahko delala in si oskrbela za življenje najnujnejše stvari.

V nepopisnih razmerah so starko našli skrbstveni organi in jo spravili k sinu, ki se je malone razjokal — ne od veselja — temveč od težave, ki so ga iskale s staro in onemoglo materjo.

In sedaj se je začela gonja. Pojavili so se močiji in nemogoči lastniki bajte, v kateri je starka bivala, češ da je njihova last iz teh ali drugih razlogov. No, sin je nazadnje dosegel, da je bajto podrl in les zvozil k sebi. Brez sodišča pa le ni šlo.

Ta primer ni edini. Po naših vaseh najdete dosti podobnih, vsega obsojanja vrednih odnosov. Ne bo odveč, če se z njimi spoprimejo tudi maoične organizacije, kajti posebno ob zimskem času so življenjski pogoji takih samotarjev naravnost obupni.

Ivan Kramar

SVET OB MURI - številka 3

Izšla je tretja številka revije »Svet ob Muri«, po obsegu drobnejša, a po vsebini ne slabša. Mislim, da ne zaostaja za ostalimi našimi revijami in to ji daje precejšnje zagotovilo, da se bo uveljavila, s čimer bo tudi dokazala nujnost svojega obstoja.

Leposlovni del je šibkejši, zato pa je znanstveni del tako pomemben, da odtehta šibkost prvega.

Malo povedo uvodne pesmi Marice Skorjančeve in Branka Semena, zato bi kazalo na njihovo mesto postaviti Jugovo in Kamnarjevo, ki sta boljši. Je le dobro, ako že prva stran pritegne bralca nase; z večjim zaupanjem bo odpiral naslednje.

Prozo sta prispevala Franc Srimpf in Marjan Kolar. Srimpfova »Junjska noč v Alzaciji« se prijetno bere, posebno še, ker gre za domačega človeka. Zaradi obilice vojnih motivov nam ni vseeno, ali gre za značino ali tujca. Konec je sicer malo dvomljiv, po drugi strani pa precej verna slika mladega pre-

čena namesto »metaforičen«. Je pa Zadravčev jezik za povprečnega bralca malo težak.

Pripomniti naj še, da Zadravčeva ocena najbrž ni zadnja in da se bo o tem romanu še pisala, predno bo prišlo do končne odločitve, ali je ta roman kamen, ki se bo blestel v zgradbi slovenske literature ali bo kot nedodelan kvader obležal nekje ob poti.

Tretje važno delo je prav tako Zadravčeva razprava »Nekateri prekmurski problemi trideset let med vojnami«. V tem delu obravnava prof. Zadravec dobo, v kateri je nastal Kranjčev roman Zalesje se prebuj. Razprava je važna za politični razvoj Prekmurja v letih 1935—1937.

Dr. Marjan Zadnikar je napisal »Umetnostni delež Prekmurja v slovenski preteklosti«. Franc Gumičar pa »Prekmursko šolstvo skozi stoletja«.

Franc Srimpf ocenjuje Kreftovo knjigo »Portret«, v kateri pa je nekaj trditev, ki se ne bodo vzdržale. Nanašajo se na Trubarja.

Revija bi zaradi širje analiziranih člankov zaslužila, da bi se krog njenih bralcev povečal vsaj v Prekmurju, ker povečava delež, ki ga je ta del naše zemlje dajal celoti in ga še daje.

Polde Resnik

NAŠA SODOBNOST

Uvodni članek desete številke »Naše sodobnosti« je napisal Stane Mikuž pod naslovom »De profundis« in ga posveča 350-letnici rojstva slikarja Rembrandta van Rijna. Priloženih je sedem reprodukcij. Presenečenje je proza »Ivanec Karnele«, ki je odlomek iz romana »Veter nima cest« Saše Vuge. Pesmi so prispevali Anton Vodnik (Zlata vrata, Nasmeh), Peter Levec (Puščava, Zamujene ure, Na bregu tišine, Brezvetrni mlin) in Asta Znidaršič (Umetnost, Utrinek, Plesalka, Lepa Vida). Boris Ziherl nadaljuje razmišljanje »Umetnost in miselnost«, Marjan Zadnikar je objavil članek »Umetnost predgotske dobe v Sloveniji«.

Vlado Novak ocenjuje peto knjigo Levstikovih zbranih del, Branko Rudolf drugo knjigo Molierovih zbranih del, Niko Košir pa Vittorinijeve »Ljudi in neljudi«. Franc Brenk je napisal referat »O jugoslovanski filmski teoriji in praksi«. V »Refleksijah« je Matej Bor objavil prispevek k razmišljanju o etičnem poslanstvu literature. Pavle Merklin piše o petdesetletnici skladatelja Dimitrija D. Šostakoviča. Lojze Ude pa o vprašanju koroškega dvojezičnega šolstva. Za zaključek je glosa »Kriterij in resničnost« Draga Sege.

SODOBNA POTA

V osmi številki te revije je vreden posebne pozornosti članek Romana Albrehta »Za človeka gre«. Literarni del izpolnjujejo Minattjevi prevodi pesmi Ace Sopova in Ko-

Letošnje gledališko sezono v M. Soboti je začela dramska skupina Kluba prekmurskih akademikov a dramo A. Salacrona »Življenje ni resno«.

Kranjčeve ustvarjalne umetnosti, na poznavanju pisateljevega razvoja in na poznavanju prekmurskega življenja. Prof. Zadravec tudi osvetljuje probleme, ki jih pisatelj v svojem romanu rešuje ali samo nakazuje. Prav ti problemi so marsikateremu bralcu nerazumljivi in jih celo kritiki napačno rešujejo, oziroma so spravili kritike na napačno pot. Ti problemi so toliko težji, ker se porajajo pred našimi očmi in so v zvezi z vsem slovenskim življenjem, ne pa omejeni samo na Prekmurje. Kdor bo prebral Zadravčev oceno, bo dobil ključ do Kranjčeve umetnosti in do reševanja vseh vprašanj, ki so v romanu. Zdi se mi škoda, da ni ta ocena izšla v kakem drugem, bolj razširjenem časopisu, da bi je bil deležen širši krog bralcev, kot ga ima »Svet ob Muri«. Vskod, ki se zanima za Kranjčevu umetnost in za kulturni ter gospodarski oziroma socialni razvoj Prekmurja, bo moral te stvari poznati, ako jih bo hotel razumeti in pravilno oceniti.

Zal se je v razpravo vrinilo več tiskovnih napak, ki bistveno spremenijo pomen. n. pr. »umetniški« namesto »imetniški« ali »metafizi-

larjev prevod črtice Danila Nikoliča »Namesto cvetja«. O jubileju delavske knjižnice in Ljubljani piše Avgust Vižintin, o problemih upokojitve Saša Cvahte, o repertoarju naših društev v lanskem letu Vinko Trinka, o dramski družini v Črni Peter Dornik in še niz člankov je objavljenih v dokaj pestri številki.

ČAPKOVA „MATI“ V KRIŽEVCIH

Predzadnjo nedeljo so ljubitelji odrske umetnosti z velikim užitkom gledali na svojem odru ansambel ptujškega gledališča, ki je gostoval v Krizevcih s Čapkovo dramo »Mati«. Glavno vlogo je igrala prvkinja ljubljanske Drame Jelka Saričeva, katere navzočnost je bila za križevsko gledališko občinstvo izreden dogodek. Njena igra je bila prepričljiva, naravna in zelo čustvena. Tudi ostali igralci so zelo dobro podali svoje vloge.

To je bilo letošnje prvo gostovanje Ptujčanov pri nas, v tej sezoni pa jih bomo deležni še nekaj. Občinstvo je, čeprav ne v preveč polni dvorani, nagradilo goste z burnim aplavzom. Saričevi pa so poklonili šopek jesenskih vrtnic.

sodnega poslopja

Da, da! Na sodišču je že tako, da vsaka stranka išče krivico pri nasprotniku. Toda marsikaj bi se dalo narediti izven sodnega poslopja, toda takrat bi bila prizadeta osebnost ponos in dostojanstvo, pravijo nekateri.

Niso pa vse stranke na sodišču enake. Nekateri upravičeno potrkajo na sodniška vrata in zaprosijo pojasnilo. Pogosto je to pri ugotovitvah očetovstva, pri plačevanju preživljanja in pri tožbah za izstavitel listin, da drugih kazenskih stvari ne omenjam. Pri tem pa se nam včasih prikažejo kaj čudni in obsojanja vredni dogodki.

M. B. iz vasi G. v lendavski občini je

Iz društva „Partizan“ v Apačah Volja in vztrajnost - pot do uspeha

V tekmovalju za pokal Ljudske pravice je TVD Partizan v Apačah zelo resen kandidat za prvo mesto med 26 društv v Pomurju.

Društvo je močno pognalo korenine med ljudmi svojega okoliša; letos združuje že 500 prebivalcev Apaške kotline, medtem ko je lani imelo nekaj manj kot 400 članov.

Društvena uprava — v njej zlasti aktivno delujejo Jože Srpič, dr. Lojze Toplak, ravnatelj gimnazije Slomšek in upravitelj osn. šole Haf-

Dom in telovadnica — uresničen je večletni sen.

Volja in vztrajnost sta premagali vse težave. Začeli so iz nič in vendar je zrasel nov društveni dom. V njem bodo 29. novembra priredili otvoritveno akademijo. Partizanci in vaščani bodo tako proslavili še eno veliko delovno zmago: dom, za katerega so člani prispevali okrog 2.000 prostovoljnih delovnih ur, bo odslej koristil šolam in vsem domačinom.

na vseh krajevnih proslavah, katerih je bilo sedem. Za pionijske so organizirali različna tekmovanja.

In njihovi bodoči načrti?

Dom bodo uredili do kraja. Pomankanje denarnih sredstev jim precej ovira to prizadevanje. Zadnji milijon jim je posodila radgonska občina, vendar tudi z njim ne bodo mogli poravnati vseh stroškov. Zato prosijo za pomoč.

Tudi v bodoče bodo vztrajno nadaljevali s pionijskim poslanstvom na področju telesne vzgoje, obdržali vse oddelke, odpravili težave in popeljali svoje društvo do zglečnosti, ki bo mikavna ne samo za telovadce ožjega okoliša, marveč vse pokrajine.

Tone Žnidarič

Ustanovljeno je numizmatično društvo Slovenije

Avgusta t. l. je bilo ustanovljeno v Ljubljani »Numizmatično društvo Slovenije«. Beseda numizmatika izvira iz latinske besede »numizma«, kar pomeni denar, novčič. Z besedo numizmatika označujemo nauk o denarju in medaljah kot spomenikih kulturne zgodovine. V dejavnost numizmatika sodi razen zbiranja in proučevanja novcev in medalj tudi zbiranje njim sorodnih predmetov, n. pr. plaket, žetonov, značk, papirnatih bankovcev, zasilenega denarja in drobnih starinskih predmetov, predvsem etnografskega in folklornega značaja.

Društvo povezuje posamezne numizmatike v Sloveniji, sodeluje z muzeji in sorodnimi društvi v Jugoslaviji, znanstveno raziskuje kovnice na slovenskem ozemlju in denar, ki je krožil na njem.

Društvo si prizadeva popularizirati numizmatiko med mladino, ki naj bi že v šoli širila osnovno znanje s področja drobnih starinskih predmetov etnografskega in folklornega značaja in o razvoju in kroženju denarja na slovenskem ozemlju. S tem bo okrepil čut za našo narodno zgodovino.

Tudi Pomurje je bogato na zgodovinskih najdbah, po vseh je raztresenih mnogo starinskih predmetov, denarja itd. Vse to čaka zbiratelj, ki jih bo z ljubeznijo zbiral, proučeval, jih hranil ali pa oddajal muzeju.

To delo čaka našo mladino, ki ima največjo možnost, da se med počitnicami na

Na zadnji seji občinskega ljudskega odbora, ki je bila v začetku oktobra, je sodnik za prekrške poročal o svojem enoletnem delu. V razdobju enega leta je bilo vloženih pri njem 524 pritožb. Večina od teh je bila pravomočna in so bili kršilci predpisov tudi kaznovani.

V minulem letu je bilo največ kaznovanih oseb zaradi kršenja cestno-prometnih predpisov in nerednega pošiljanja otrok v šolo. Tudi letos odpade največ (76) na kršilce cestno-prometnih predpisov. Med ostalimi je bilo 26 oseb kaznovanih zaradi šumarstva, 38 ni pošiljalo otrok redno v šolo, 32 oseb ni spoštovalo odlokov ObLO, 21 pa jih je bilo kaznovanih zaradi osebnih izkaznic in neprijavljanja spremembe bivališča.

Omenjene številke nam govorijo o tem, da bi se občani mnogim kaznim lahko izognili, če bi upoštevali predpise naših oblasti.

Sekcije DPD Svoboda so zopet oživele. Z vajami sta začela pevski zbor in dramska skupina madžarske narodne manjšine. Slednja je že nastopila 20. oktobra z dvournim

Vsega po malem iz lendavske občine

zabavnim programom. Pridno vadijo tudi člani godbe na pihala, ki je že javno nastopila v Mestnem parku.

MOTVARJEVCANI POTREBUJEJO STALEN NASIP

Motvarjevčani so lani do polovice izkopali jarek v dolžini 204 metrov, v katerem so želeli preusmeriti vodo, da ne bi s stare stuge ogrožala ceste in jo izpodjedala. Letos poleti je priskočila na pomoč tudi cestna uprava s štirimi cestarji in nekaj materiala.

Napravljeni nasip pa je samo za silen, kajti za dokončanje dela je potrebnih še najmanj 100 prost. metrov zemlje. Ker pa je med stari in novim potokom komaj 2-metrski plast zemlje, je še vedno nevarnost, da jo bo voda popolnoma izpodjedala. Potem bo prepozno.

Neurejena cesta s potokom je tudi zrcalo neaktivnosti vaških odborov, ki bi se morali veliko bolj zavzeti tudi za obnovu ali temeljito popravilo mostu, ki čez ta potok povezuje kraj z Dobrovnikom. Tudi ta most je v zelo slabem stanju.

To in ono iz naših krajev

Preteklo nedeljo so proslavljali gasilci pri Jurju tridesetletnico obstoja gasilskega društva. Razen vaščanov so se udeležili proslave tudi gasilci iz sosednjih krajev. Po proslavi so uprizorili mladi igralci igr »Kje je meja«.

Pred dnevi so pričeli v lendavski občini s fluorografiranjem. Prva je bila na vrsti Velika Polana. Obisk je bil zelo dober. Fluorografiranih je bilo 99 odstotkov prebivalcev.

Pionirski odred »Ignac Kranjec« v Veliki Polani je pričel delati. V tednu otroka so izvolili štab odreda in ustanovili nekaj krožkov: telovadnega, šahovskega, dramskega, lutkovnega, pevskega, folklornega in krožek za ročna dela.

Tudi mali podmladkarji so pridni. Za šolarje na Kobilju so nabrali okrog 250 kg jabolk.

V Rogasčevih je bil pred kratkim roditeljski sestanek, katerega se je udeležilo 100 staršev. Zbranim je predaval šolski upravitelj tov. Marjan Gorjup o vzgoji otrok, tov. Sifterjeva pa o šolskem delu otrok.

Kmetijska zadruga v Rogasčevih dobro napreduje. Nabavili so traktor, trier, dva sejalka, škroplilnice in še nekaj drugega orodja. Kmetijska zadruga je prispevala nekaj sredstev tudi za urejevanje odvodnega kanala pri Nuskovi.

V Nuskovi je izbruhnil pred kratkim požar. Gorelo je pri posestniku L. Kuzmiču. Gasilci in vaščani iz G. Založ so požar omejili, tako da je zgorelo samo koruznjak, ki je bilo zloženo samo 2 metra v stran od gospodarskega poslopja.

Vrč gre samo enkrat po vodo...

CEZ MEJO IN — V ZAPOR

Menda je bil precej presenečen Stefan Perša iz Velike Polane, star šele 24 let, ko je letos 21. maja ponoči prekorčil državno mejo brez dovoljenja in se avstrijskim oblastem javil, misleč, da ga bodo z odprtimi rokami sprejeli in mu takoj dali lepo službo, a so ga vtaknili v zapor, kjer so ga držali cel mesec, nato pa vrnili našim oblastem. Okrajno sodišče v M. Soboti ga je takrat obsodilo na 5 mesecev zapore, a ga pustilo še na svobodi. Perša pa se je hotel tej kazni izogniti in je 4. avgusta ponovno pobežal čez mejo. Ni pa imel sreče. Zopet so ga vtaknili v zapor, kjer je ostal skoraj tri tedne in ga nato drugič vrnili. Sodišče ga je obsodilo sedaj na 6 mesecev zapore, odsedeti pa bo še moral tudi prejšnjo kazen.

Enako se je godilo tudi 24-letnemu Hermannu Salamonu iz Nuskove. Prvič je odšel brez dovoljenja čez mejo v Avstrijo 12. junija. Tam je bil zaprt do 28. junija, nato pa vrnjen našim oblastem. Tu je bil obsojen zaradi nedovoljenega prekorčenja državne meje na 6 mesecev zapore. Drugič je odšel čez mejo 20. avgusta, bil v Avstriji v zaporu nad teden dni, nakar so ga poslali nazaj. Sedaj je bil obsojen na skupno kazen 10 mesecev zapore.

Divjaško razgrajanje in pretep na Stari gori

Ni še dolgo tega, ko je PGD Stara gora priredilo tombolo z veselico, da bi tako prišlo do denarja za nakup gasilskih potrebščin. Kot običajno, je tudi ta tombola bila dobro obiskana. Vse je bilo dobro razporejeno; po naporu delu med tednom je tudi marljivim Starogorčanom bilo malo razvedrila kar potrebno.

Tokrat pa je prišlo na prireditelju tudi nekaj znanih pretepačev in razgrajalcev iz pljuškega okraja, ki so po končani tomboli začeli izzivati mirne ljudi in razgrajati. Kaj kmalu je prišlo do pretepa in divjaškega razgrajanja, kakršnega še ni bilo v zadnjih 40 letih. Podvajani pretepači so z odprtimi noži grozili ljudem, kričali, razgrajali, se pretepali in razbijali mize, stole, steklenice in kozarce. Nad 400 ljudi so s svojim divljanjem pregnali z veselice prostora. Končno so se vlomili v kuhinjo, tam pojedli, kar so našli, in končno odšli. Dve osebi težko, a ena lažje ranjena in opustošeni veselici prostor — to je bilanca divjaškega pretepa in razgrajanja.

Za svoje, vsega obsodijo vredno divjanje se bo moralo pred sodiščem zagovarjati 11 fantov. Med njimi je celo nekaj mladoletnikov. Dva glavna razgrajalca, Franc Car iz Betkovec in Franc Kamp s Senčaka, sta že v zaporih. Ljudstvo zahteva za vse pravice, a strogo kazen.

NEPOBOLJSLJIVA MAZKAČKA

Ze dvakrat je bila kaznovana 65 let stara V. K., kmetica z Gorickoga, ker je odpravljala raznim ženskam nezaželen telesni plod. Kazni pa je niso izužile niti poboljšale. Pohlep po denarju jo je kaj kmalu zopet privedel do tega, da se je skrivaj in strogo zaupno še naprej bavila z odpravljenjem, seveda za dobro plačilo.

Organi tajništva za notranje zadeve so jo pred kratkim zaprli, ker so menda kar vse njene pacientke iskale pomoč v bolnišnici, kajti njihovo življenje je bilo zaradi nevezitih posegov v nevarnosti in bi lahko prišlo do najhujšega, kar se je že večkrat zgodilo.

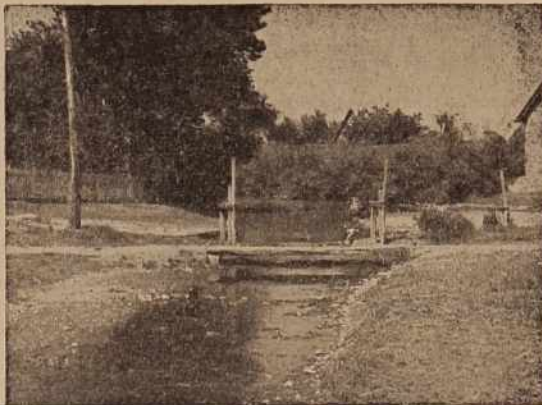
Nepoboljšljiva mazkačka bo prišla pred sodišče, ki ji bo za njeno početje odmerilo pravično kazen.

Kosa in strogi zapor

Letos v začetku julija so pripeljali v soboško bolnišnico Vendela Petkoviča iz Kamovec, katerega je v prepripi s koso težko ranil njegov svak Florijan Soš. Rana je bila zelo huda, dolga 32 cm. Poškodovana so bila jetra, pljuča in črevesje, ki je celo izstopilo. Le spretnosti kirurgov se ima Petkovič zahvaliti, da še živi.

Prepir s svakom je na travniku začel Petkovič sam, ker mu ni bilo prav, da je njegova mati dala košnjo svojemu zetu Sošu.

Okrajno sodišče v Mariboru je obsodilo Sošo na eno leto strogega zapore in plačilo za zdravljenje v bolnišnici in prevoz. Upoštevalo je, da je Petkovič izrazil prepričanje, sicer bi bila kazen strožja.

Otroci so povzročili dva požara

V Veliki Polani je 10. oktobra popoldne pri posestniku Ivanu Petku nenadoma začela goriti kopica slame. Od kopice se je ogenj kaj kmalu razširil na bližnje gospodarsko poslopje, ki je popolnoma zgorelo, in na ostrešje hiše. Zgorelo je tudi seno, slama, gospodarsko orodje in razni poljski pridelek, ki so bili shranjeni na hišnem podstrešju. Škoda je ocenjena na 200.000 din.

Požar je zanel domači 6-letni deček, ki je bil sam doma in se je igral z vžgalicami. Za kopico je v buči prižgal svečo, pa se je vžgala slama. Domačim gasilec se je z velikim naporom in požrtvovalnostjo posrečilo, da se ogenj ni razširil še na druga poslopja. Petek ni zavaroval gospodarskega poslopja in ne hiše.

V Sodiščinih je tudi 10. oktobra popoldne zgorela kopica slame pri kmetu Matiji Ilariju. Njegov 5-letni vnuk se je igral z vžgalicami poleg slame. Škoda znaša okrog 20.000 din.

Domačim gasilec, ki so bili takoj pri požaru, se je posrečilo, da so z velikim tru-

dom obvarovali pred ognjem dva metra od gorčee kopice oddaljeno gospodarsko poslopje, polno sena in slame. Pa tudi hiša bi bila lahko zgorela.

V Tranju je 13. oktobra popoldne začela goriti hiša kmeta Martina Vinčeca. Ogenj je takoj zajel tudi gospodarsko poslopje. Hiša in gospodarsko poslopje z vsemi pridelki in kmetijskim orodjem sta bili hitro žrtve požarnih plamenov. Obe zgradbi sta bili leseni in s slamo kriti. Rešili so pa živino in vozove.

Ogenj je nastal zaradi tega, ker v kuhinji ni bilo dimnika, marveč se je dim vlekel kar skozi odprtino v stropu na podstrešje. V neposredni bližini te odprtine so bile suhe pleve, ki so se vžgale, ko je padla iskra na nje. Škoda znaša okrog 200.000 din. Poslopje ni bilo zavarovano.

Tudi v tem primeru se je treba zahvaliti požrtvovalnim domačim gasilec, da so z neumornim delom obvarovali pred ognjem sosednja poslopja, ki so tudi povzročili lesena in s slamo krita.

Spet o požarnovarnostni službi

Preventivna služba nas uči, kako preprečujemo požare. Prebivalstvo moramo seznaniti s tem, kako preprečujemo požare. Pregledati moramo vse stanovanjske zgradbe, gospodarska poslopja, tovarne in druge gradbene objekte. Največkrat je vzrok požara nepravilnost in malomarnost, kot n. pr.: neurejene kurilne naprave, dimniki, električna napeljava, nepravilno ravnanje z odprtimi svetilkami ali ognjem in ostale gradbene pomanjkljivosti. Tudi otroška igra

z ognjem je mnogokrat vzrok požara in to zaradi tega, ker starši posvečajo premalo skrb otrokom.

To se največkrat dogaja na podeželju. Zato bodimo previdni in ne zanemarjajmo našega imetja. Vse bomo dosegli, če se v čim večjem številu vključimo v gasilske vrste, ker le na ta način bomo zmogli izpolniti vse naloge in odstraniti vse pomanjkljivosti ter nepravilnosti v zvezi s preprečevanjem požarov.

„Kako preprečimo požar doma v hiši“

Predvsem naj bodo dimniki kar najbolj solidno zidani. Vse razpoke je treba takoj zazidati, dvojna dimniška vrata naj se tesno zapirajo. Okoli dimnika ne smemo razmetati kakih gorljivih snovi, predvsem velja to za seno in slamo. Skrbimo za redno ometanje dimnikov in kurilnih naprav.

Na podstrešju ne odlagajmo razne navlake. Podstrešje naj bo vedno čisto in prehodno. Vselej naj bo pripravljeno vedro vode, pesek, kramp in lopata za primer gašenja požara. Prav tako naj bo prehodno in ne založeno stopnišče na podstrešje. Če stopnič ni, naj bo v vsakem primeru pri rokni močna lestev.

Sušilnica za meso na podstrešju je stalna požarna nevarnost. Zidana naj bo iz negorljivega materiala in zgrajena tako, da ne bo niti posredno, niti neposredno ogrožala sosednjih stavb.

Peči postavljamo vedno na zidane ali pločevinaste podstavke ter najmanj 50 cm odmaknjene od morebitnih lesenih sten. Za-

dostuje ogorek, ki pade na lesena tla, da nastane nesreča. Zlasti preti velika nevarnost požara, ko pričnemo kuriti peči v jeseni in pozimi. Peč mora postavljati le pekar. V primeru če tega ni, pa mora biti navzoč vsaj dimnikar. Železna pečica iz dimovodov cev morata biti odmaknjena od lesenih sten najmanj 50 cm. Pločevinasto dimovodno cev, ki vodi skozi leseno streho, izoliramo z azbestom. Cev, ki je izpeljana na prosto, mora segati nad streho in naj bo opremljena z iskrolovcem.

Nikoli ne sušimo perila nad železno pečjo in ne nalagajmo ob njej drv.

Če zapustimo prostor, v katerem kurimo peč, vseh oženj prej pogasimo in vrata dobro zapiramo.

Odprte priključke za peči v dimniku, ki jih ne rabimo, vsehle zazidamo ali jih zadelaemo z neventiliranimi vložki. Nikoli ne smemo odprtine mašiti s krpmi ali papirjem.

Kmetijsko posestvo pri Gradu Začetek je težak

Kmetijsko posestvo, drevesnica Grad. To je uradni naslov. Pred enim letom je bilo to delovišče posestva Rakičan. Do osvoboditve je bila to imovina veleposestnika Hartnerja. Velika drevesnica ima 16 tisoč visokodebelnih in srednjedeblnih sadnih dreves. Prekmurje bo v glavnem oskrbovano od tod. Toda drevesnica, čeprav je glavna, ni vse, kar zaposluje tamkajšnje ljudi. Posrečili so se jim poskusi s semenskim fižolom. Na 60 arih so imeli dve sorti: konzerva in aurija.

V Andrejcih napredujejo

Sredi Andrejcev na Goričkem stoji prostoren gasilski dom, na katerega so vaščani ponosni, toda aktivnost domačih gasilcev je precej popustila v zadnjem času.

Andrejčani pa so se spomnili tudi na svoje ceste. Posipali so jih z gramo, razširili in očistili vse jarke. Za delo se je zavzel vaški odbor.

Pridno tudi pomagajo pri elektrifikacijskih delih, saj pričakujejo, da jim bo za Praznik republike prvič zasvetila električna luč. Na nevidno pomočniko čakajo že tri leta, pri tem pa so imeli in še imajo težave s tistimi, ki se ne morejo odreči petroleikam. Zato bo, ko bodo pozimi luščili bučno seme, veselo samo pri štiridesetih kmetovalcih.

I. K.

Društvo avto-moto v Radgoni

Od vseh panog ljudske tehnike deluje v Radgoni le Društvo Avto-moto, zato pa je to tako marljivo, da se more meriti z najboljšimi v Pomurju. Celotna radgonska občina šteje skoraj 200 članov tega društva. V sami Radgoni je 42 članov. Društvo vodi tov. Milan Klemenčič in tov. Tone Toplak. V začetku decembra bo praznovalo to društvo že 10-letnico svojega delovanja, na kar se pripravljajo člani že sedaj zelo marljivo. Pred nedavnim je opravilo 27 članov šoferske izpite. Radgončani so se pri izpitih dobro odrezali. V celoti je opravilo izpit 21 kandidatov. Med tečajniki so bili večinoma delavci in zadrugniki, kar je še posebno razveseljivo.

-rko

Prvega je bilo 460 kg, drugega 805. Za ta fižol je že podpisana pogodba s semenarjo: 90 din/kg.

Poskusov bo še več. Plantažni nasad je že na vrsti na vidonskem pobočju. Gnojilni poskus pri dveh sortah pšenice: bankuti in V-1. Tudi to je korak naprej.

Toda kredit? Posestvo ima samo stara poslopja, ki so ostala še od grofovskih posesti. Graščina pa se je že skoraj podrla. Seveda se bodo tudi hlevi, ki jih ima posestvo, v nekaj letih pričeli rušiti. Goveji hlev bi bilo potrebno še dobro raz-

kužiti. Tukaj je imelo posestvo Rakičan namreč protituberkulozni center. Konjski hlev pa ima slab strop. Treba ga je podpreti. Za to pa so potrebni hlodi in tramovi, da bi z njimi podprli strop. Strop se je že pod težo sena upogibal.

Gozdna uprava bi lahko pomagala. Potrebno je le sečno dovoljenje. Toda ... Stvari pač trajajo, preden jih kdo reši (ali rešuje). Posestvu pa je potrebna še osnovna goveja čreda in ... Še marsikaj bi bilo mogoče naštet. Počasi, toda sigurno!

Sindikalne podružnice v Lendavi:

Občni zbor in skrb zaradi kurjave

Na seji občinskega sindikalnega sveta v Lendavi, ki je bil pred nekaj dnevi, so se pogovorili predsedniki, tajniki in blagajniki posameznih sindikalnih podružnic o občnih zbiorih sindikalnih podružnic.

Govorili so tudi o preskrbi z gorivom članov sindikata ter vsega prebivalstva Lendave. Zaradi nezadovoljivih naprav pri plinovodu se lahko zgodi, da bodo te naprave odpovedale v najhujši zimi, kar se je zgodilo tudi lani. Sindikalni funkcionarji so predlagali, da je treba omogočiti prebivalstvu Lendave oskrbo s kurivom še pravočasno, prav tako pa je potrebno, da o tem problemu razpravljajo tudi na širšem sestanku SZDL.

SOBOŠKA KRONIKA

ROJSTVA IN SMRTI

od 20. do 27. oktobra 1956:

Rodile so: Marija Horvat iz Nunske grabe, deklico; Rozalija Gabor iz Starega Mostja, deklico; Francka Kšela iz Zihlave, dečka; Katka Karoli iz Rakičana, dečka; Terezija Kozar iz Prosenjakovec, dečka; Majda Talič-Perjan iz Murske Sobot, dečka; Jovanka Dragosavac iz M. Sobot, deklico; Terezija Skledar iz Turnišča, dečka; Frida Peček iz Beltince, dečka in Anica Kozlovič iz Radgone, deklico. Rodile so v soboški porodnišnici.

Umrli so: Jože Horvat iz Kančevca, star 60 let; Stanko Smodiš iz Bakovec, star 8 mesecev in Pavel Duh iz Veščice, star 69 let.

GORELO JE

V četrtek, 25. oktobra je v Petanjcih nenadoma izbruhnil požar v zgradbi, ki jo je do sedaj uporabljala KZ Petanjci. Ta se je pred kratkim izselila, a novi stanovalci so stanovanjski prostor očistili in prebelili.

Da bi se stene hitreje posušile, je žena Simona Somasa, novega stanovalca, zakurila železno peč. Dimne cevi pa niso imele zveze z dimnikom. V stropu, do koder so vodile cevi, je sicer bila odprtina, nad njo pa nakopičena slama, ki se je seveda hitro vnela. Škoda znaša 40.000 din.

STARSI PAZITE NA OTROKE ...!

Neprevidnost staršev je zopet terjala življenje dvoletnega Rudolfa Kovatiča iz Dolgovaških gorci pri Lendavi. Mali Rudolf je 9. oktobra padel v dvoriščno mlako, v kateri so ga našli mrtvega.

PROMETNA NESRECA

V Starinovi vasi je v nedeljo, 21. oktobra prišlo do manjše prometne nesreče, ko je avstrijski avtobus z izletniki, ki je proti vsem predpisom rezal oster ovinek, zavozil v soboški rešilni avto, ki pa je pravilno vozil po svoji desni strani. K sreči nihče izmed potnikov ni bil poškodovan. Škoda na obeh vozilih je ocenjena na 80.000 din.

KOLESAR SE JE UBIL

Po strmem klancu Kutnikovega brega na cesti Ljutomer-Ormož se je v nedeljo, 21. t. m. peljal s kolesom 71-letni Janez Vrbnjak, kmečki delavec iz Noršinec pri Ljutomeru. Zaradi prevelike brzine po strmini je zavozil v občestni jarek, z glavo pa je tako nesrečno udaril ob panj posekanega drevesa, da si je prebil lobanjo in je bil na mestu mrtel.

NAGLA SMRT

Franz Lebar iz Gaberja, star 65 let, se je v soboto, 20. oktobra vračal proti domu po stezi ob potoku Čraček. Pri novem mostu je ob potoku počival, menda zaradi tega, ker je bil malo vinjen. Drugo jutro so ga našli mrtvega v potoku.

Komisija je drugi dan ugotovila, da ni umrl zaradi utopitve, marveč ga je zadela kap in se je šele nato zvalil v potok.

Okrajna zveza TVD „PARTIZAN“

OBVEŠČA:

Nekatera društva še vedno vračajo časopis Pomurski vestnik. List je naročila Okrajna zveza, ker v njem objavlja svoja obvestila in navodila, ki jih smatrajte kot službene objave.

Razen društva Črenšovci, ki je zavarovalo svoje člane pri poškodbenem skladu, še nismo sprejeli odgovora na naše okrožnice v zvezi z zavarovanjem telovadcev pri po-

DRAŽBENI OKLIC

Dne 20. dec. letos, ob 9. uri bo pri Okrajnem sodišču v Murski Soboti, v sobi št. 21 dražba nepremičnine zavezanca Stefana Novaka, službenca Obč. LO Litija in sicer 1/2 vl. št. 1990 k. o. Murska Sobot s parc. št. 1027, stavbišče s polovico hiše. Cenilna vrednost 1.189.600 din, najmanjši ponudek 793.000, varščina 118.960 din.

Okrajno sodišče M. Sobot

RAZPIS

Po odločbi OLO in sklepu upravnega odbora Kmetijske zadruge v Križevcih v Prekmurju, razpisujemo mesto

UPRAVNIKA

Pogoji: popolna srednja šola in najmanj 2 leti prakse na vodilnem mestu v KZ, ali pa nižja strokovna izobrazba in 6-letna praksa v trgovini ter strokovni izpit najmanj za gospodarskega poslovodjo.

Kmetijska zadruga Križevci

NATEČAJ

Komisija za volitve in imenovanja pri ObLO M. Sobot razpisuje natečaj za delovno mesto

SEFA ODDELKA
ZA GOSPODARSTVO

Pogoji: diplomiran ekonomist z vsaj dvoletno prakso. Kolekovane prošnje in življenjepis je poslati ObLO Murska Sobot.

ZAHVALA

Iskrena zahvala sorodnikom, prijateljem, znancem in domačim zdravnikom, ki so kakorkoli lajšali trpljenje naši dragi sestri in mami

IVANI PINTARIČ

Prisrčna zahvala č. duhovščini in vsem, ki so darovali vence in cvetje ter jo spremljali na njeni zadnji poti.

Zalujoci: sin Ivan, brat Jakob, sestra Marija, Fani in Alojzija Pintarič.

Boračeva, 26. okt. 1956.

PREKLICUJEM govornice, ki sem jih slišala od drugih in sem jih govorila o Berke Evgeniu iz Križevca kot neresnične in se zahvaljujem imenovanemu, da je odstopil od tožbe.

PISALNI STROJ, starejšega tipa, v dobrem stanju, za 20.000 din, prodaja Društvo upokojencev, podružnica Ljutomer, Ormoška cesta 15.

Kmetijska zadruga Murska Sobot
sklicuje

PONOVI POLLETNI OBČNI
ZBOR

ki bo 4. nov. ob 8. uri v dvorani hotela »Zvezda«.

Vsi zadrugniki vabljeni!

VREMENSKA NAPOVED

od 2. do 11. novembra

V teku druge polovice tekočega tedna obilne padavine z ohladitvijo in snegom do nižin. Ob zaključku tekočega tedna, ali v prvih dneh prihodnjega tedna bo nastopilo suho, deloma jasno, toda zelo hladno vreme, z mrazom ponoči. Proti koncu prihodnjega tedna otoplitev in padavine, deloma sneg.

Tedenski koledar

Nedelja, 4. nov. — Karel Ponedeljek, 5. nov. — Savina Torek, 6. nov. — Lenart Sreda, 7. nov. — Zdenka Četrtek, 8. nov. — Bogomir Petek, 9. nov. — Teodor Sobot, 10. nov. Andrej

KINO

MURSKA SOBOTA — od 2. do 4. nov. ameriški barvni film »Sueg v Kilimandžaru«, od 6. do 8. nov. nemški film »Letošnji razredi«.

GRAD — 4. nov. angleški film »Trenutek obupa«.

VELIKA POLANA — 4. nov. angleški film »Berlinska zgodba«.

LENDAVA — 6. in 7. nov. ameriški barvni film »Meč in roža«.

SLATINA RADENCI — 8. nov. ameriški film »Visoka Barbarece«.

CEPINCI — 4. nov. belgijski film »Banket tihotapev«.

RADGONA — 3. in 4. nov. francoski film »Afera Mericiuse«.

KRIŽEVCI PRI LJUTOMERU — 3. in 4. nov. ameriški film »Straš. 7. nov. argentinski film »Vojna gaučev«.

MALI OGLASI

REALITETNA AGENCIJA MARIBOR, poslovalnica Murska Sobot Titova ul. 11 — posreduje PRODAJO IN NAKUP VSEH PREMČIN IN NEPREMČIN hitro in solidno vstopovod v FLRJ. Svojim strankam dela pogodbe ter prenos lastništva — VSE BREZPLACNO.

Kupimo tudi KLAVIRJE, HARMONIKE IN HARMONIKE — Realitetna agencija Maribor.

LEPO POSESTVO, 8 ha raznih kultur, vsa okrog obnovljene hiše, 10 minut od glavne ceste in avtobusne postaje, prodam zaradi starosti. Vprašati: Leopold Marhold, Partinje 194, p. Lenart v Slov. goricih.

POSESTVO, (3 ha njiv, travnik, gozd, sadovnjak), s stanovanjskim in gospodarskim poslopjem, vse v dobrem stanju, ter novo kovačnico, primerno za vsako obrt, tik ob glavni cesti Lenart — Trojica, prodam, električna razsvetljava in voda pri hiši. Poizvedbe: Vinko Breznik, Radehova 8, p. Lenart v Slov. goricih.

POSNEMALNIK »Alfa« in SMREKOVE ROZENICE, prodaja — Anton Stuhec, Logarovi 55 p. Križevci pri Ljutomeru.

POSESTVO, hišo z gospodarskim poslopjem z 1,80 ha zemlje, takoj prodam — Kmetec, Vuzmetinci 27 p. Miklavž pri Ormožu.

GOZD pri Radgoni in GOZD v Turjanskem vrhu pri Radenci, skupno okrog 3,7 ha — prodam. Marija Volovšek, Radgona.

10 HEKTARJEV POSESTVA, vseh kultur, v najboljšem stanju v Pacinju pri Pljuju, prodam: Janez Cimerman, Pacinje št. 22, p. Moškanjci.

ENOLETNE JABOLČNE, HRUSKOVE, ČEŠNJEVE SADNE DIVJAKE, tudi vegetativne EMA podlage, priznana brajdna trnja, s posredovanjem pri KZ tudi ene in dvoletno vinogradniško cepljeno trnja, uslužno posreduje in nudi v prodajo znana »Holčeva« drevesnica in trsnica pri Gomili, pošta Juršinci v Preklicju.

DRAŽBENI OKLIC

Dne 20. dec. letos, ob 8. uri bo na Okrajnem sodišču v Murski Soboti soba št. 21 dražba nepremičnin zavezanca Contala Franca, pletilec iz Pertoče št. 34, in sicer vl. št. 459 parc. št. 391/2 stavbišče, dvorišče in vrt z enostanovanjsko hišo št. 33 in drvarnico v k. o. Pertoča. Cenilna vrednost je 313.100 din, najmanjši ponudek 208.732 din in varščina 31.310 din.

Okrajno sodišče M. Sobot

Pomurski vestnik — Izdaja

Casopisno in založniško podjetje »Pomurski tisk« v Murski Soboti — Direktor in odgovorni urednik Jože Vild — Uredništvo: M. Sobot, Trubarjev drevored 3/II. — Telefon 1-38 Uprava in glasni oddelek: Murska Sobot, Kočjeva ulica 7 — Tel. 53 — Naročnina: četrletna 100, polletna 200, celoletna 400 dinarjev — Tekoči račun pri Narodni banki 641-T-608 v M. Soboti — Tisk Pomurske tiskarne v Murski Soboti.

SLUŽBENE OBJAVE

„POMURSKA NOGOMETNE LIGE“

VI. kolo — 4. XI. 1956

Ljutomer — Ledava

Pričetek ob 15.30, sodi Flisar, službujoči Kovač.

Nafta II. — Turnišče

Pričetek ob 14. uri, sodi Gerenčar, službujoči Siftar.

Trgovec — Sobot II.

Pričetek ob 13. uri, sodi Kološa, službujoči Činč.

Rakičan — prost.

MLADINA SOBOTA—MLADINA RUDAR (Trbovlje) 1:1

SAHOVSKA SIMULTANKA
V LENDAVI

Pred nedavnim je v Lendavi gostoval znani mariborski šahist Leo Guzel, šahovski mojstrski kandidat. Odigral je simultanko na 21 deskah in po zanimivih partijah zmagal z rezultatom 16,5:4,5. Domači so dosegli dve zmagi po Flagarju in Voršo. Remizirali so: Kramar, Varga, Belčnjak, Malatinski in Hajoševa.

Omembe vredno je, da je nastopilo na simultanki tudi lepo število gimnazijcev.

VELIKO ZNIŽANE CENE ČEVLJEV !!!

»P L A N I K A« Murska Sobot

